

**JAV KRITIKUOJA
UŽ ŽMOGAUS TEISIŲ
PAŽEIDIMUS
BALTARUSIJĄ,
RUSIJĄ IR KINIJĄ**

Washington, DC, kovo 9 d. JAV valstybės departamentas paskelbė metinį pranešimą apie žmogaus teisių padėtį pasaulyje, kuriame daug vietos skirta Rusijai ir kitoms buvusioms sovietinėms valstybėms.

Dokumente, be kita ko, sakoma, kad blogėja padėtis Rusijoje, Baltarusijoje, Uzbekistane ir yra tam tikros pažangos Azerbaidžane, Kirgizijoje ir Kazachstane, nors ten tebėra daug trūkumų, taip pat pasiekta pažangos Ukrainoje.

Didžiausias priekaištas Rusijai - valdžios sutelkimas į vykdomosios valdžios rankas ir "demokratijos pajungimą (savo valdžiai) iš viršaus iki apačios". Tai, teksto autorių nuomone, pasireiškia tuo, kad

(Nukelta į 3 psl.)

**VAKARAI "PASIGAILĖS",
KAD DARO IRANUI
SPAUDIMĄ**

Teheran, kovo 8 d. Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad pareiškė, jog Vakarai "pasigailės", kad daro Teheranui spaudimą dėl jo branduolinės programos. M.Ahmadinejad taip pat sakė, kad Iranas "nenusileis" reikalavimui atsakyti branduolinių siekių, nors jam ir gresia JT Saugumo Tarybos sankcijos. "Jeigu kas pamėgins pažeisti Irano tautos teises, tas greit pasigailės dėl savo veiksmų", - sakė jis kreipdamasis į tūkstančius savo šalininkų vakarinėje šalies provincijoje Lorestan. "Iranas nenusileis politiniam spaudimui ir šantažui. Jų gali surinkti ir trejetas, ir penketas, o tada ir penkiolika, bet dėl to niekas nepasikeis", - sakė jis turėdamas omenyje Teherano branduolinės bylos nuoseklų perdavimą JT Saugumo Tarybai, kurioje posėdžiauja 15 šalių.

Šiuo metu Tarptautinė atominės energetikos agentūra (TATENA) Vienoje svarsto Irano branduolinę programą. Teheranas teigia, kad ja siekiama plėtoti šalies energetiką, tačiau Vakarai mano, kad tai tik priedanga, kuri leistų Iranui sukurti atominę bombą. Iranas nepalauja tvirtinės, kad jo branduolinės programos tikslai yra taikūs, todėl tokią teisę Iranui užtikrinanti Branduolinio ginklo neplatavimo sutartis.

Delfi

Lietuvos valstybės himnas – plakatas, kurį išleido Spaudos fondo spustuvė Kaune 1939 m.

**JAV PREZIDENTAS VADINA
"VILTIES ŠVYTURIU" VILNIUJE
VEIKIANTĮ BALTARUSIJOS
UNIVERSITETĄ**

Iš Baltarusijos ištremtas bei Vilniuje veikti pradėjęs Europos humanitarinis universitetas (EHU) tarnauja kaip "vilties švyturys" Baltarusijos tautai, sveikinimo laiške universiteto dėstytojams ir studentams rašo JAV prezidentas George Bush.

"Šviesdamas ir informuodamas Baltarusijos jaunimą bei kitus žmones, Jūsų universitetas tarnauja kaip vilties švyturys ir suteikia kitai vadovų kartai žinių ir supratimą apie tai, kaip kuriamas pasaulis, kuriame žmonės visur gali džiaugtis laisve ir kilnumu", - JAV prezidentas sveikinime kreipėsi į universiteto atstovus.

Kovo 9 d. pavasario semestrą iškilmėmis pradėjusiam EHU JAV deklaruoja tolesnę paramą "demokratijos, klestėjimo ir saugumo pažangai stiprinti visame pasaulyje".

Mykolo Riomerio universitete įsikūrusio Europos humanitarinio universiteto atidarymas buvo švenčiamas pernai metų birželį. Universitetas tremtyje sulaukė paramos iš viso pasaulio. Valstybės įsipareigojo išlaikyti universitetą Lietuvoje, taip pat Baltarusijoje - per nuotolinių studijų programas.

"Lukašenka yra bejėgis sustabdyti istorijos tėkmę. Baltarusijos žmonės sulauks tokios ateities, kurioje jie galės laisvai rinkti savo valdžią, ir tokios kaip jūsų institucijos paruoš vadus, kurie padės gyvuoti tai valdžiai", - pavasario semestro iškilmių metu Mykolo Riomerio universitete kalbėjo JAV ambasadorius Lietuvoje Stephen Mull.

EHU yra pripažinta aukštoji mokykla, kurios absolventai, įgyja aukščiausio lygio išsilavinimą.

LGITIC

**JAV ATSTOVŲ RŪMAI UŽ DEMOKRATIJĄ
BALTARUSIJOJE**

Lietuvos ambasada pranešė, jog JAV Kongreso Atstovų rūmai kovo 8 d. priėmė rezoliuciją, kuria pasisako, kad Baltarusijoje būtų pilna demokratija ir palaiko jos žmones, kurie kovoja už demokratijos principus ir ragina Baltarusijos vyriausybę pravesti laisvus prezidentinius rinkimus kovo 19 d. 419 atstovų balsavo už rezoliuciją, 1 prieš ir 2 nebalsavo.

**VYTAUTAS LANDSBERGIS
RAGINA LIETUVIUS NEUŽMIRŠTI
TAUTOS PAŽEMINIMO**

Be šio žmogaus neįsivaizduojamas 1990 metų Kovo 11-osios aktas, kuriuo išdrįsta okupantams prabilti - Lietuva jau laisva. Buvęs Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, dabar Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis kaip visada Kovo 11-ąją sutiks Lietuvoje, kur dalyvaus įvairiuose renginiuose. Prieš sugrįždamas į gimtinę, V.Landsbergis Briuselyje davė interviu *Kauno dienai*.

– "Gerbiamieji deputatai, Lietuva jau laisva. Dvasioje, teisėje laisva", – taip pasakė tą lemtingą vakarą. Ar Lietuva tikrai dabar laisva? Ar matote kokias nors grėsmes valstybingumui?

– Gal skambės paradoksaliai, tačiau tada Lietuva dvasioje buvo laisvesnė. Tąkart buvo pagrindo taip sakyti, nes sprendimą dėl Lietuvos nepriklausomybės Aukščiausioji Taryba priėmė daugelio žmonių remiama. Tai buvo ne vien parlamento ar vadovaujančios Sąjūdžio grupės sprendimas, o žmonių, kurie to tikėjosi, už mus balsavo. Jų dvasia jau buvo laisva, žmonės norėjo įtvirtinti šią laisvę.

Situacijos nesikartoja, todėl negaliu pasakyti, kaip būtų šiandien pavojui iškilus. Bet abejoju, ar dvasinės laisvės dabar yra daugiau. Žmonėse ir valdžioje daug baimės, kuri kausto laisvę. Teisėje turėti valstybę esame dabar tvirtesni. Ir tada priėmėme daug aktų, kurie sukūrė neišardomą teisinę bazę Nepriklausomybės paskelbimui iš naujo ir būsimam jos realizavimui. Mes nebuvo kokie romantiniai retorikai, dirbome ir statėme naują valstybę.

Lietuvoje tebestovėjo sovietų kariuomenė, KGB, sienos buvo svetimos valstybės rankose. Mums sakydavo: kokia čia nepriklausomybė, jeigu jūs nesusitariate su Maskva? Neva reikėtų pirmiau susitarti su Maskva, išvesti kariuomenę, o tada skelbti nepriklausomybę. Tačiau jeigu būtume svaichioję apie tokias sąlygas, kariuomenės tyčia niekas neišvestų.

–Nemažai europarlamentarų žino, koks vaidmuo jums teko atkuriant nepriklausomą valstybę. O ar mūsų šalis jus panaudoja kaip šio Lietuvą pasauliui priminusio ryžtingo veiksmo simbolį?

– Lietuva manimi galėtų pasinaudoti ginant valstybės reikalus, jeigu tai nėra partiniai bizneliai, bet suprantami kaip bendras valstybės reikalas. Taip, mane čia atsimena, pažįsta, vertina kaip turintį tam tikros patirties. Tai pliusas, kuris galėtų būtų naudingas Lietuvai.

Dabartinė Lietuva tuo nebando naudotis, nėra tiesioginių konsultacijų su Užsienio reikalų ministerija ar Seimo Užsienio reikalų komisija. Kažkas juos varžo, gal partinis nusistatymas? Valstybiškas mąstymas turėtų skatinti peržengti šią ribą.

–Negi niekada taip nėra buvę?

– Kartą taip atsitiko ir tai mane maloniai nustebino. Tai įvyko 1996 metų gegužę, kai buvau valdžios nemėgstamas opozicijos vadovas. Vašingtone buvo svarstoma politologinės struktūros "Rand Corporation" parengta studija apie Baltijos valstybių galimybes būti pakviestoms į NATO. Ji buvo parengta JAV valdžios užsakymu. Mūsų atstovai sužinojo, kad išvados yra nepalankios, su argumentais, kad tapti NATO narėmis beveik neįmanoma. Tai buvo pavojingas momentas. Jeigu tokia išvada būtų pasirodžiusi priimtina ir JAV žvalgybai, vienai konferencijos rengėjų, mūsų narystė būtų buvusi ilgam palaidota, o Rusija triumfuotų. Tada LDDP Vyriausybė vis dėlto pakvietė mane ten važiuoti. Atrodo, padariau pakankamą sumaištį, kad tos rekomenduojančios išvados nepavojingai nusėstų.

–Kaip dabar Lietuva suvokiama ES koridoriuose? Ar ji yra visavertė narė priimant sprendimus?

(Nukelta į 4 psl.)

Vytautas Landsbergis

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Nušalinto prezidento Rolando Pakso vadovaujama opozicinė Liberalų demokratų partija keičia pavadinimą. Liberaldemokratų valdyba nusprendė partiją pervadinti į "Tvarka ir teisingumas" (liberalai demokratai). Tokį sprendimą vėliau dar turės patvirtinti gegužės mėnesį šaukiamas partijos suvažiavimas. Kaip rodo visuomenės nuomonės tyrimai, jei šiuo metu vyktų Seimo rinkimai, liberaldemokratai pagal proporcinę rinkimų sistemą neperkoptų privalomo 5 proc. barjero, surinkę 4,4 proc. rinkėjų balsų. Vyriausiajai rinkimų komisijai pateiktais duomenimis, opozicinė Liberalų demokratų partija deklaruoja turinti 4 tūkst. 624 narius. Liberaldemokratams vadovauja per apkaltą iš prezidento posto už šiurkščius Konstitucijos pažeidimus bei priesaikos laužymą pašalintas R.Paksas. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, jog R.Paksas niekada negali būti renkamas prezidentu ir negali užimti kitų valstybinių pareigų, susijusių su priesaikos davimu.

Premjeras Algirdas Brazauskas teigia nesikratantis atsakomybės dėl "Turniškių skandalo", tačiau išvadas dėl jo padarys tik reikalą ištyrus teisiškai. "Aš visiškai neišsiginu. Ir tai, ką kanceliarija blogai padarė, aš jokių būdu neatsisakau savo dalies atsakomybės, jeigu iš tikrųjų pasirodys, kad aš turiu už kažką konkrečiai atsakyti", - interviu Žinių radijui kovo 9 d. sakė A.Brazauskas. Anot jo, jam pavaldžios yra maždaug keturiasdešimt įvairių įstaigų, tarp kurių - ir Vyriausybės kanceliarijos valdoma Komunalinių paslaugų bendrovė. "Jei bus tokie sprendimai, tai reikės išparduoti. Matyt reikės sudaryti komisiją, grupę ir konkurso tvarka išparduoti visus tuos namus. Ten yra apie 50 mažyčių namelių, kaimo tipo, yra keturių, penkių, trijų butų namai. Vieni jie rekonstruoti, kiti taip ir stovi apleisti. Manau, kad tada reikėtų juos išparduoti konkurso tvarka, pagal Lietuvoje veikiančius įstatymus ir užbaigti visą tą reikalą", - kalbėjo A.Brazauskas, paklaustas, kaip vertina namų nacionalizavimo galimybę. Kilo sandalas, paaiškėjus, jog Vyriausybės kanceliarijos valdoma komunalinių paslaugų bendrovė įkeitė bankui dalį valdomo turto, tarp kurio - ir prezidento rezidenciją, o už gautą paskolą atnaujino namus, kurie yra įteisinti kaip komercinės paskirties objektai - viešbučiai. Kelis tokius "viešbučius" sandorius prestižiniame sostinės Turniškių rajone nusipirko ir buvęs prezidento V.Adamkaus patarėjai Edminas Bagdonas bei Rytis Muraška, kurie dėl šios kontroversijos atsistatydino. Seimas prezidento prašymu sudarys laikinąją parlamentinę komisiją sandorių Vilniaus prestižiniame Turniškių rajone tyrimui.

Lietuvos Seimas kovo 10 rinkosi į eilinę pavasario sesiją.Pirmajame plenariniame posėdyje pateikta pavasario sesijos darbotvarkė, kelių tarptautinių sutarčių ratifikavimo įstatymų projektai, kiti teisės aktai. Pavasario sesijos darbų programoje šiuo metu įrašyta apie 370 teisės aktų projektų, tarp svarbiausiųjų - euro įvedimui, kuris planuojamas 2007-ųjų pradžioje, reikalingas Konstitucijos pataisos projektas. Seimas šiam projektui yra pritares po pirmojo balsavimo. Norint priimti Konstitucijos pataisas, būtina, jog Seimas joms pritartų du kartus iš eilės ne mažiau kaip 94 balsais iš 141 su trijų mėnesių pertrauka. Pavasario sesijoje, kaip numato Konstitucija, metinį pranešimą apie šalies vidaus ir užsienio politiką skaitys prezidentas Valdas Adamkus. Metiniame pranešime prezidentas įvertina politinę, ekonominę, socialinę, kultūrinę šalies padėtį, nurodo ateities uždavinius valstybės gyvenime. Kaip numato Konstitucija, Seimas kasmet renkasi į dvi eilines - rudens ir pavasario - sesijas. Rudens sesija prasideda rugsėjo 10 ir baigiasi gruodžio 23, pavasario - analogiškai kovo 10 ir birželio 30 dieną.

Lietuvos liberalų demokratų partijos pirmininkas Rolandas Paksas gavo Rusijos Valstybės Dūmos pirmininko pavaduotojo ir Rusijos liberaldemokratų vadovo Vladimiro Žirinovskio kvietimą dalyvauti trečiajame Europos patriotinių partijų kongrese. Tarptautinis kongresas rengiamas balandžio 24-25 dienomis Maskvoje ir į jį susirinkti kviečiamos patriotinės pakraipos partijos iš visų šalių, taip pat Rusijos prezidentas bei Užsienio reikalų ministerija. R. Paksui angliškai siųstame kvietime siūloma atstovauti Lietuvos patriotinėms jėgoms ir kongrese pasakyti kalbą. Lietuvos liberaldemokratų pirmininkas R. Paksas teigė: "Deja, į Maskvą vykti negalėsiu, nes dabar esu labai užimtas". Šiuo metu ruošiamas neigiamas atsakymas V. Žirinovskiui. Joks kitas liberademokratų partijos narys vietoj jo deleguojamas nebus.

Nuo šių metų rugsėjo ne tik Lietuvos diplomatai, bet ir kiti gyventojai turėtų pradėti gauti pasus su biometriniais duomenimis - veido atvaizdu, o nuo 2007-ųjų pabaigos – ir su dviejų pirštų antspaudais. Tokią informaciją numatoma kaupti ir šalies gyventojų registre.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

ES PRAKALBO APIE GALIMAS SANKCIJAS IRANUI

Europos Sąjungos (ES) užsienio politikos vadovas Javieras Solana kovo 10 d. pirmą kartą kalbėjo apie galimas sankcijas Irano atžvilgiu dėl šios šalies vykdomos branduolinės programos.

Interviu Austrijos dienraščiui *Der Standard*, kuris spausdinamas ES užsienio reikalų ministrams pradedant dviejų dienų susitikimą Zalcburge, J.Solana sakė neatmetantis sankcijų, kurios būtų taikomos vėliau, jei Iranas neišsklaidytų susirūpinimo dėl savo programos tikslų, tikimybės. Po to, kai Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) valdytojų tarybos posėdis trečiadienį baigėsi be susitarimo dėl šios krizės sprendinio, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba turi svarstyti Irano klausimą.

Saugumo Tarybos nuolatinų narių - JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Rusijos ir Kinijos - ambasadoriai penktadienį vėl susitinka parengti pareiškimo, kurį, kaip tikisi Vakarų valstybės, priims visos 15 Saugumo Tarybos narių. "Neatmetu sankcijų, bet tai priklauso nuo to, kokios tai sankcijos", - sakė J.Solana. Tai pirmas kartas, kai jis aiškiai paminėjo sankcijas Irano atžvilgiu. "Tikrai nenorime pakenkti Irano liaudžiai. Saugumo Tarybai nebus lengva".

Delfi

UŽDARYS IRAKO ABU GRAIBO KALĖJIMĄ

JAV kariuomenė per tris mėnesius uždarys Abu Graibo kalėjimą, o maždaug 4,500 jame laikomų kalinių perkels į kitus Irako kalėjimus, kovo 9 d. pranešė kariuomenės atstovas spaudai.

Saddam Hussein valdymo metais Vakarų Bagdade esantis kalėjimas buvo tapęs kankinimų centru, o iš naujo liūdnei pagarsėjo po to, kai spaudoje pasirodė nuotraukos, kuriose buvo užfiksuota, kaip 2003 metais amerikiečių kariai čia tyčiojosi iš kalinčių irakiečių.

omni.lt

LENKIJOS VYSKUPAI ATSIPRAŠĖ

Sistemoje, laužiusioje žmonių sąžinę, dalyvavo ir kai kurie Katalikų Bažnyčios žmonės, kovo 9 d. pripažino Lenkijos vyskupų konferencija, paskelbdama atsiprašymą dėl kai kurių dvasininkų bendradarbiavimo su komunistinio saugumo tarnybomis. "Apgailėstaujame ir atsiprašome, ypač tų, kuriems dėl to teko patirti nemalonumų ir skriaudų", - sakoma pareiški-me, kurį spausdina visi centriniai Lenkijos dienraščiai. *Delfi*

Rusijos užsienio reikalų ministras V. Lavrov netikėtai atsirado Washingtone ir JAV Valstybės sekretorei Condoleezza Rice įrodinėjo, kad Iranui nereikia skelbti sankcijų dėl branduolinių ginklų plėtos, nes Iranas tai rengia tik savo krašto saugumo reikalam.

Reuters nuotr.

IRANAS GALI KELTI DIDŽIAUSIĄ IŠŠŪKĮ JAV

Iranas Jungtinėms Valstijoms gali kelti didžiausią iššūkį, kovo 9 d. pareiškė Vals-tybės sekretorė Condoleezza Rice, kai Teheranas prisiekė nenusileisti Vakarams ginče dėl jo branduolinės programos.

C.Rice, kuri nori, kad Jungtinių Tautų Saugumo Taryba ši mėnesį imtųsi veiksmų prieš Iraną, galinčių pasibaigti sankcijomis, taip pat dar kartą išreiškė Vašingtono būgštavimus, jog Teheranas gali remti prieš Izraelį kovojančius ekstremistus ir kištis į kaimyninio Irako reikalus.

"Nė viena šalis mums ne-

omni.lt

DUJOTIEKIS PRIEŠTARAUJA ŠALIES INTERESAMS

Varšuva, kovo 9 d. Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski pareiškė nuomonę, kad Rusijos ir Vokietijos sutartis nutiesti Baltijos dujotiekį "prieštarauja Lenkijos interesams" ir "nėra jokių ekonominių priežasčių jį tiesti".

Interviu Vokietijos žurnalui *Der Spiegel* Lenkijos valstybės vadovas priminė: "Mes - Vokietijos sąjungininkai ir NATO, ir Europos Sąjungoje. Tai kodėl šis dujotiekis aplenkia Lenkiją? Mano derybos su kanclere Merkel - labai malonia moterimi - buvo nepatenkinamos ir nekonstruktyvios Lenkijai šiuo požiūriu".

Paklaustas apie Varšuvos siūlymą sukurti energetinį susivienijimą, panašų į NATO, L. Kaczynski atsakė, kad "tai - vienas mūsų siūlymų Europos Sąjungai. Nesutarimai dėl Rusijos gamtinių dujų tiekimo parodė, kokių yra pavojų šioje srityje". "Energetiniame NATO" ES ir NATO valstybės įsipareigotų viena kitai padėti apsirūpinti energetikos ištekliais bet kuria forma, tačiau nenaudojant smurto. Savaime suprantama, tam mums reikia dar vienos dujotiekių sistemos". Pasak jo, "mes, žinoma, no-

kelia tokio didelio iššūkio kaip Iranas, kurio politika skirta tokiems Artimiesiems Rytams sukurti, kurie 180 laipsnių būtų priešingi nuo tų Artimųjų Rytų, kokius mes norėtume matyti", - per posėdį Kongrese sakė C.Rice.

Iranas, kuriam gresia tarptautinės sankcijos, kovo 8 d. perspėjo Jungtines Valstijas, kad jis taip pat gali "padaryti žalos ir sukelti skausmą" ginče dėl branduolinės programos, kuri, jo teigimu, yra taiki, nors Vakarai įitaria, kad ji skirta atominei bombai pasigaminti.

omni.lt

Delfi

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, *Pirmininkas / President*

Vytautas Radžius, *Redaktorius / Editor*

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

IR VĖL NEIGIAMA BALTIJOS VALSTYBIŲ OKUPACIJA

Lietuvoje sustiprėjo prisitaikymo politikos bruožai. Teigiama, kad reikia baigti istorijas su tomis kančiomis, jokių nuskaltimų beveik ir nebuvo, ir nusikaltėlių nėra. Tad ir jokių atsiprašymų ir kompensacijų nereikia reikalauti.

Kovo pradžioje Čekijoje ir Vengrijoje buvęs Rusijos prezidentas pareiškė apgailestaujęs ir jaučias “moralinę atsakomybę” už 1956 ir 1968 metų įvykius, kai Sovietų Sąjungos kariuomenė įsiveržė į tuos kraštus ir sutriuškino laisvės kovotojus Vengrijoje ir Čekoslovakijoje.

Tačiau Rusija vis atsisako pasmerkti Baltijos valstybių sovietinės okupacijos faktą, o prie dabartinio Rusijos prezidento pradėta teigti, jog Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos ir aneksijos nebuvo, buvo tų valstybių savanoriškas prijungimas prie Sovietų Sąjungos. Šiuo metu kai kurie Lietuvos vadinamieji politologai ir siūlo ramiai sutikti su tuo, kad dabar Rusija gerina santykius su Baltijos valstybėmis, bet tuo pačiu bando izoliuoti nuo Vakarų Europos, kad ji vėl būtų Rusijos sferoje. Štai Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute istorikas Česlovas Laurinavičius kovo 22 d. Skaitys viešą paskaitą “Kodėl nereikia reikalauti okupacijos žalos atlyginimo”. Paskaita būsianti transliuojama per radiją Lietuvos žmonėms.

Į tą skleidžiamą Rusijos propagandą tuoj reagavo Lietuvos valstybės kūrėjas, Europos parlamento narys Vytautas Landsbergis. “Pasirodė mūsų politologų pastebėjimai, kad Rusija siekia izoliuoti Baltijos valstybes nuo Vidurio Europos, yra pagrįsti, įžvalgūs. Bet to negaliu pasakyti apie kažkokį siūlomą pragmatizmą – nutilti apie okupaciją ir leisti imperijai netramdomai kraipyti istoriją”, - cituojamas V. Landsbergis išplatintame jo pareiškime. “Taip išduotume patys save, ne tik atkurtos valstybės teises, bet garbę, ir tapatybę”, - sako pirmasis atkurtos Lietuvos prezidentas, Kovo 11-ąją paskelbęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Č. Laurynavičiui, kad nereikia rusams priminti okupacijos fakto, pritarė ir pats Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių politikos mokslų instituto direktorius Raimundas Lopata, sakydamas, jog kalbėjimas apie okupaciją pablogintų santykius su Rusija. Tokia dabar Lietuvos profesūra, žalojanti savo studentų mintis apie Lietuvos praeitį.

“Dabartinė Rusija yra nepajėgi arba moraliai neigali susidoroti su sovietiniu nusikaltimų paveldu. Tai tarptautiniai nusikaltimai, kaip antai, karinė agresija, užgrobimai ir niokojimai; karo nusikaltimai kaip civilių ir belaisvių žudymas, nusikaltimai tarptautinei humanitarinei teisei ir genocidas, 1939 – 1940 m. talkinimas holokaustui; totalinis žmogaus teisių paniekinimas asmenų, jų grupių, tautų atžvilgiu”, - teigia V. Landsbergis. “Rusijos politikai nuo tada, kai jų šalis vėl pasuko vidaus diktatūros ir imperinio revanšo kryptimi, atkakliai mėgino visa tai neigti. Arba atsakomybę apskritai, arba svarbiausiąją valstybės tęsėjos atsakomybę. Tai mat režimas“, tai Stalinas, tai dar kas nors elgėsi baisiai ir nežmoniškai, tik ne Rusijos valstybė su savo kaimynais. Nors ji – ta pati. Garbina vėl Staliną. Štai kodėl ir toliau, kaip Stalino laikais, neigiama Baltijos valstybių okupacija, raudonasis teroras”, – teigia V. Landsbergis.

S. Tūbėnas

SU KOVO 11-AJA, SU 16-OSIOMIS LAISVOS LIETUVOS METINĖMIS!

Dar taip neseniai, atrodo, ir svajoti nedrįsime, kad sulauksime savo Nepriklausomos valstybės šešioliktojo pavasario. Ir va, jau švenčiame, šešioliktąjį kartą vienas kitą sveikiname kaip laisvi, laisvos Lietuvos piliečiai. Žmogaus gyvenime tai turėtų būti vienas iš gražiausių gimtadienių, kai jau nebe vaikas, kai gauni naujas, daug svaigesnes galimybes pažinti pasaulį, pažinti gyvenimą. Tiesa, su šešioliktuojų gimtadieniu gauni ir pareigas, gauni ir atsakomybę.

Kaip kiekvienas pavasaris, taip ir valstybės pavasaris tik išlaisvina žemę nuo pašalo, ją sušildo ir paruošia žmogaus pasirinktai sėjai. O kas bus pasėta, kas užaugs, koks bus derlius, jau priklauso nuo žmogaus, nuo sėjėjo. Tik kaip dažnai vis dar išgirstame priekaištus, kad Kovo 11-oji neatnešė lobių, neatnešė prabangių rūmų, pigesnio už vandenį benzino, neatvėrė kelius pieno upėms tekėti. Tiesa, Kovo 11-oji viso to kol kas neatnešė, bet sudarė galimybę laisvai rinktis – rinktis, kas bus prie valstybės vairo, rinktis koku keliu eisme, rinktis - sau dirbti, ar vis dar laukti, kol kiti padarys, atneš, pastatys, nuties.

Jaunesni jau daug ką pamir-

šo. Gal ir gerai, kad nesižvalgoma atgal, o godžiomis akimis žvelgiama į priekį, į tuos kraštus ir tuos pavyzdžius, kur yra daugiau, gražiau, geriau. Gerai, jei viso to bus mokomasi ir siekiama tą "daugiau, gražiau ir geriau" padaryti savo namuose, savo Lietuvoje. Tik būtų blogai, jei tie mokslai per daug ilgai užtrukę, ar būtų visai ne to išmokstama. Ir dar būtų blogiau, jei būtų pamirštama, kad yra Lietuva, kad yra jai meilė, kad pagaliau savo gimtajam kraštui yra ir pareiga.

Šiandien Lietuva turi unikalias ne tik politines, bet realias galimybes iš esmės pakelti savo ekonomiką, pagerinti daugelio žmonių gyvenimus, jiems gyventi sukurti daug gražesnę, sveikesnę aplinką. Būtų pati didžiausia nelaimė, jei viso to neišnaudotume, jei naujas galimybes ne tiems tikslams panaudotume, jei svarbiausiems darbams padaryti nesugebėtume susitelkti ir sutelkti žmonių. Todėl artimiausi treji – penkeri metai bus lemiantys, valstybės ekonomikos persilaužimo metai. Politinės partijos, mūsų šviesuomenė, inteligentija ir tie asmenys, kurie yra valdžioje, kurie jos siekia, privalės spres-

ti nei kiek nelengvesnius uždavinius, kaip ir mes prieš 16 metų. Tik jau nežinojimo, nemokėjimo, vaikystės klaidų nei istorija, nei žmonės daugiau neatleis.

Sveikindamas su šešioliktosiomis Nepriklausomybės metinėmis, šešioliktuojų laisvos Lietuvos pavasariu, nuširdžiai kviečiu pamatyti jo žydėjimą, pačias gražiausias spalvas, pasidžiaugti pirmaisiais žiedais, pirmaisiais pasiekimais, pirmaisiais laisvo žmogaus darbais. Būtų neleistina už "varnalėšų krūmo" nematyti naujo žydinčio sodo, vilnijančio javų lauko, naujos gatvės, naujo daugiaaukščio, ar tiesios, mašinų gausmo pripildytos automagistralės. Tuo pačiu savo kraštiečiams, o ir toliau gyventiems tėvynainiams, linkiu dar didesnės ištvermės, išminties ir susitelkimo ateities darbuose, kad ne tik mūsų tauta, kultūra, gamta - visa tai, ką galime vadinti savo namais, ne tik išliktų, bet visų mūsų pastangomis jie taptų dar turtingesni, jaukesni, šviesesni, dar gražesni ir saugesni. Su Kovo 11-ąją mielieji!

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras

dr. Leonas Milčius

2006-03-10, Raudondvaris

STEBĖTOJŲ ATVYKIMAS Į BALTARUSIJĄ BUS VERTINAMAS KAIP PROVOKACIJA

Tarptautinių stebėtojų atvykimas į Baltarusijos prezidento rinkimus be kvietimo ir oficialios akreditacijos bus vertinamas kaip mėginimas destabi-

lizuoti padėtį šalyje, įspėja Baltarusijos užsienio reikalų ministerija. "Pastaruoju metu gaunama pranešimų, kad kai kurios valstybės, tarp jų - esančios prie

pat Baltarusijos, siųs į respubliką savo atstovus be atitinkamo kvietimo ir be stebėtojo statuso", - sakė Užsienio reikalų ministerijoje informacijos valdybos viršininkas Andrej Popov.

Delfi

(Atkelta iš 1 psl.)

JAV KRITIKUOJA...

atšaukti tiesioginiai gubernatorių rinkimai, priimtose įstatymų dėl rinkimų ir dėl partijų pataisos, ir tai "drauge su tolesniais žiniasklaidos suvaržymais, klusniu parlamentu, korupcija, įstatymų taikymu pasirinktinai, politiniu spaudimu teisėsaugos institucijoms, spaudimu kai kurioms nevyriausybinėms organizacijoms vis labiau mažina valdančiųjų atskaitomybę liaudžiai".

Atskirai kalbama apie padėtį Čečėnijoje ir apskritai Šiaurės Kaukaze, kur, Valstybės departamento vertinimu, tebėra daug piktnaudžiavimų, tarp jų susidorojimų, žmonių dingimo atvejų, kankinimų.

"Antivyriausybės jėgos Šiaurės Kaukaze taip pat tebevykdo teroristinius sprogdinimus ir rimtai pažeidinėja žmogaus teises", - pažymima pranešime.

Baltarusija apibūdinta pranešime kaip "diktatorinis režimas" ir įtraukta į šią kategoriją

drauge su Šiaurės Korėja, Birma, Iranu, Zimbabve, Kuba ir Kinija. "Prezidentas Lukašenka toliau stengėsi pasiglemžti visą valdžią sau ir savo diktatoriniam režimui", - rašo autoriai, kurie remiasi tuo, kad suimtinėjami judėjimų demokratijai ginti aktyvistai, taip pat opozicijos ir nepriklausomi profsąjungų atstovai. Taip "likviduojamos opozicinės grupės ir įvedami nauji apribojimai pilietinei visuomenei. Žmonės areštuojami politiniais motyvais, uždaryti kai kurie nepriklausomi laikraščiai, o kitų leidyba apribota, be paliovos persekiojamos nevyriausybines organizacijos".

Valstybės departamentas konstatuoja, kad pagerėjo padėtis Ukrainoje, kuri minima tarp šalių, kur 2005 metais pasiekta didžiausi pažanga kelyje į demokratiją, demokratines teises ir laisves. Į šią kategoriją taip pat įtrauktas Irakas, Afganistanas, Indonezija, Libanas ir Liberija.

Pranešime pabrėžiama, kad Ukrainoje padidėjo teisėsau-

gos institucijų atskaitomybė, daugiau laisvės turi žiniasklaidos priemonės, valdžia nesikiša į teisės rengti susirinkimus užtikrinimą, panaikinti dauguma apribojimų į asociacijų laisvę, dauguma teisių gynimo grupių veikia nepatirdamos jokio valdžios spaudimo.

Uzbekistane, kur "valdžios veiklos žmogaus teisių srityje rezultatai ir anksčiau buvo pusėtinai, per metus padėtis pablogėjo". Pirmiausia Valstybės departamentas rėmėsi tuo, kad žiauriai buvo nuslopintas sukilimas Andižane.

Kalbėdami apie Azerbaidžaną, Kazachstaną ir Kirgiziją dokumento autoriai pažymėjo pažangą žmogaus teisių srityje, bet apskritai rinkimai, Valstybės departamento nuomone, žmogaus teisių požiūriu turi būti rengiami geriau.

Tarp pasaulio regionų, kur, kaip mano Amerikos diplomatinės žinyba, padėtis pagerėjo, nurodyti Balkanai, Didžiųjų ežerų rajonas Centrinėje Afrikoje, kai kurios Lotynų Amerikos šalys.

Delfi

Lietuvos vadovas V. Adamkus Šiaurinio Melburno rotušėje susitiko su lietuvių bendruomene.

www.president.lt

PASAULIO TAUTŲ TEISUOLIO MEDALIS - RAŠYTOJĄ IŠGELBĖJUSIAI LIETUVIŲ ŠEIMAI

Pasaulio tautų teisuolio vardas ir medalis įteiktas garsų rašytoją Icchoką Merą nuo nacių persekiojimo išgelbėjusiai lietuvių šeimai. Būsimą rašytoją nuo pragaištingos genocido mašinos išgelbėjo Kelmėje gyvenęs Juozas Dainauskas bei jo šeima.

Pasaulio tautų teisuolių vardas ir medaliai Juozui, Bronislavai ir jų sūnui Petrui Dainauskams po mirties buvo įteikti ketvirtadienį vykusios ceremonijos Šiauliuose metu.

Pasaulio tautų teisuolių medaliais pagerbiami asmenys, per Antrąjį pasaulinį karą gelbėję persekiojamus žydus. Kaip rašoma Izraelio ambasados Latvijoje ir Lietuvoje pranešime, vargingai gyvenę Dainauskai, rizikuodami savo šeimos likimu, Antrojo pasaulinio karo metais slapstė nacių persekiojamą I.Merą. Būsimasis rašytojas pas Dainauskus pragyveno iki 1946 metų.

Skaudžius autobiografinius karo metų vaikystės išgyvenimus I.Meras aprašė savo pirmojoje knygoje "Geltonas lopus", kuri išvydo šviesą 1960 metais, o holokausto tema tapo

didžiąja garsaus rašytojo I.Mero kūrybos tema.

Pasaulio tautų teisuolių vardai ir medaliai taip pat buvo suteikti Adolfui ir Zofijai Staškams (po mirties), Zosei ir Aleksandrui Bielskiams, Bronėi Vaitkaitytei-Vansauskienei (po mirties), Stasei Vaitkaitytei-Ruzgienei (po mirties), Elenai Kaušytei (po mirties), Pranui, Onai Meškauskams bei jų vaikams Antanui, Stefai ir Teodorai bei kitai šeimai - Petrui ir Zosei Meškauskams. Pasaulio tautų teisuolio vardus jau yra gavę apie 500 lietuvių.

1953 metais Izraelyje specialiu Kneseto nutarimu buvo įkurtas Yad Vashem Holokausto ir didvyriškumo atminties institutas, kuris žydų gelbėtojams suteikia Pasaulio tautų teisuolio vardus, apdovanoja medaliu ir jų garbei Izraelyje esančioje Teisuolių alėjoje pasodina medį. Per nacių okupaciją Antrojo pasaulinio karo metais buvo sunaikinta maždaug 90 proc. iš 220 tūkst. Lietuvos žydų bendruomenės.

LGITIC

KNYGA APIE POLICIJOS ISTORIJĄ - AKIBROKŠTAS

Prezidentui V.Adamkui yra nesuprantama, kodėl 16-uosius nepriklausomybės metus pasitinkančios valstybės policijos istorija yra iliustruojama sovietinių milicininkų prisiminimais. "Tai didelis akibrokštas Lietuvos visuomenei ir piliečiams, branginantiesiems atsiminimus apie Atgimimo laikotarpį ir Sąjūdžio veiklą. Klaidas privалу skubiai ištaisyti", - sakė V.Adamkus, praneša prezidento spaudos tarnyba. Šalies vadovas įsitikinęs, kad tai liudija apie šio leidinio autorių pilietiškumo stoką. Prezidentas pasisako už nevaržomą gali-

mybę laisvai reikšti įvairias nuomones ir mintis, tačiau asmeniniai vertinimai, iškraipantys Lietuvos istoriją, neturėtų būti publikuojami už valstybės lėšas.

Pradėta leisti Lietuvos policijos istorija, pavadinta "Angelo sargo skrydžiu", apstulbino nesenų įvykių dalyvius. Pirmajame leidinio tome, kuris skirtas 1988-1990 metams, daugelis pateiktų faktų atspindi sovietinių okupantų požiūrį į žmones, kovojusius už Lietuvos laisvę, kurie knygoje vadinami chuliganais.

(Atkelta iš 1 psl.)
VYTAUTAS...

– Kiekviena šalis yra tiek visavertė, kiek nori ja būti, ir nėra valdoma kitų valstybių, net jei tik iš dalies. O šitaip nesyk atsitinka. Būna toks supratimas, jog mes galvojame taip, norėtume taip ir pasakyti, bet geriau nesakykim. Esu matęs kai kada atvejų, kai ne viską iki galo sakyti būdavo išmintingiau. Bet nutylėti principinį dalyką niekada nėra gerai. Kai visai neturime pozicijos - juolab negerai. Antai dabar svarstant įvairius Europos reikalus, kad ir Paslaugų direktyvą, Lietuvos pozicija nebuvo aiški arba tiesiog nulinė, o kai kurios šalys turėjo savo nuostatą ir rekomendacijas savo europarlamentarams, todėl matėme Lietuvos silpnumą.

Norime, kad būtų bendra Europos energetinė politika, bet ar mes tą nuostatą kategoriškai giname? Jei Europa formuotų bendrą energetinę politiką, kuri išreikštų ir šalių narių solidarumą, mes būtume saugesni kaip jos dalis. Bet jeigu mūsų valdžioje sėdi bent pusė rusiškos politikos šalininkų, Lietuva yra suparalyžuota.

Už savo pozicijas reikia kovoti ir Vyriausybė turi būti aktyvi, nebijoti būti savimi, net jei kas papeiktų "išsišokėlę". Juk jeigu visada dairytumės galvodami, kaip kam atrodysime, o gal dar pirmiau pasiklauskime, prieš darydami, tai ir Kovo 11-osios nebūtų buvę.

–Lietuva tapo NATO ir ES nare ir tarsi nurimo įklimpusi savo politiniuose ir ekonominiuose žaidimuose. Ar tikrai Lietuva nežino, ko siekti toliau?

– Tai priklauso nuo politinės šviesuomenės, kuri išsyk turėjo formuluoti tolesnius Lietuvos siekius ir nebaigtus spresti klausimus. Tik iliuzija, kad jau viskas išspręsta. Esame ES narė, bet kokia - europietiška ar rytietiška? Tai toli gražu neiš-

spręsta. Ar būsime europietiško solidarumo atstovai, ar tokie, kuriuos kas nors iš Rytų tampys už gumelės ir vers būti marionetėmis? Kokia Lietuva savo kaimynų atžvilgiu? Tarsi užsi-brėžėme tikslus remti demokratinį procesą Ukrainoje, Baltarusijoje, bet kas padaryta?

Prezidentas padarė daugiau nei Vyriausybė ar Seimas. Rinkimai Ukrainoje gali būti lemtingi, jei įvyktų šalies posūkis atgal. Ar Lietuva ką nors pasako apie tai? O kur toks gyvybiškas Lietuvos saugumui dalykas, kaip Karaliaučiaus (Kalinigrado) srities demilitarizavimas? Čia kaip tik galėtų būti tolesnis Lietuvos nacionalinis tikslas, naudingas ir ano krašto žmonėms. Daug jų norėtų bendravimo laisvių, jaustis europiečiais. Bijom padėti?

–Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas neseniai pareiškė apgailėstaujantis dėl 1956 metų įvykių Budapešte, kai SSRS kariai numalšino demokratinių sukilimų. Tačiau Rusija atsisako pasmerkti Baltijos šalių okupacijos faktą, o į valdžią atėjus Putinui, netgi pradėta teigti, kad šios šalys savanoriškai prisijungė prie SSRS. Kodėl taip elgiamasi?

– Tai dvejopi standartai, noras skaldyti. Rusija niekada nesiėlgė pagal bendrus principus, o tik dėl išskaičiavimo savo naudai. V.Putinas pasakė, kad apgailėstauja dėl įvykių Budapešte, bet Rusija nepriima juridinės atsakomybės už Vengrijos puolimą karine jėga, civilių ir valstybės vadovų žudynes. Mes jaučiame lyg nepatogumą, tiek tepasakė V.Putinas, o pateikta kaip nepaprastas lūžis. Tai daugialypis manevras: antai Vengrija šiemet pažymi ano išsilaisvinimo ir jo sutriuškinimo 50 metų sukaktį, bus nemažai kalbama apie praeitį. V.Putinas užbėgo už akių ir gavo pažadus, kad nieko prieš Rusiją ta proga nebus pasakyta. Žodžio laisvė persekiojama netgi užsienyje.

–Ar Lietuva Rusijai visada bus tik prarasta teritorija?

– Ligi šiol taip yra. Lietuva gali tai pakeisti tik pati nesisausdama tokia buvusia "ruso" teritorija. Sakoma, šio to gero buvę padaryta. Mes likome gyvi, tai dabar turime dėkoti, kad visų neišžudė? Buvome okupuoti, tačiau dabar vyksta net ginčai, ar okupacija buvo blogas dalykas.

Mus kone kaltina, neva "kasdien" reikalaujame atlyginti okupacijos padarytą žalą. Mes tik padėjome ant stalo klausimą, kuris reikalingas normaliems santykiams tarp buvusios agresorės ir aukos atkurti. O gal skriaudą, kurią padarė okupantas, mes dovanojame? Lyg Rusija būtų visai

neturtinga su naftos milijardais, nors ir nusikaltusi praeityje, todėl ateiname jai į pagalbą? Dovanojame jai kompensacijas, kurių galėtume normaliausiai pareikalauti? Gal ir vargšų žmonių taupomuosius rublinius indėlius, kuriuos SSRS užgrobė 1990 metais? Nemanau, kad turim taip tyčiotis iš savęs.

–Ar Lietuvai politiškai naudinga priminti apie okupacijos padarytą žalą?

– Jeigu politika turi moralės elementą, tai ne tik naudinga, o neišvengiama. Negalime atsižadėti tiesos. Be to, Lietuva turi ginti nukentėjusių savo piliečių teises. Jeigu valstybė jų net negina, tai ar ji gali būti patikima ateityje? Ne. Jeigu ateityje vėl kas nors sudoros mūsų piliečius, o politologai sakys, gal nekelkime to klausimo, nes politiškai nenaudinga, ar mes taip ir elgsimės? Vokietija ir Austrija, pavyzdžiui, moka kompensacijas išvežtiems į vergų darbus, o Rusija toliau sėdi stalinizme ir tyčiojasi. Mes nuolankiai praryjam.

–Kaip patys lietuviai suvokia ir vertina praeitį, paliudija ir nesenias pavyzdys iš Kauno, kuriame norėta išsaugoti tarptautines žvaigždes ant tilto. Ar lietuviai sugebės atsikratyti sovietinės nostalgijos?

– Kada nors, gal po 20, 50 ar 100 metų. Tai priklauso nuo nacionalinio orumo. Mes buvome sutrypti, išniekinti ir dar apkabinėti svetimomis žvaigždėmis. Dabar kai kurie sako, kad tos žvaigždės gražios, vertingos. Jeigu jos maloniai primena mums mūsų išprievartavimą, tai gal ir šis ne toks jau nemalonus buvo? Tokie dalykai atrodo nykiai. Juk tai visiškas niekalas, menkas dekoratyvinis elementas, kuris staiga tampa "vertybe".

–Prezidentas V.Adamkus neseniai "Kauno dienai" sakė, kad Lietuvos visuomenė dar nėra pilietiškai subrendusi, skirtingai suprantama tas pačias vertybes, o asmeninės atsakomybės visuomenei ir valstybei jausmas praktiškai neegzistuoja. Ar žmonės kada nors vėl turės idealų, kaip anais 1988-1991 metais?

Žinoma, nes tai tie patys žmonės. Be abejo, jie įvairūs. Gal kai kurių idealai buvo nepakankamai gilūs arba ne visi juos turėjo. Daug idealistų šiandien prislėgti tikrovės, kai aplink vyrauja žmonės be idealų. Kas tie idealistai? Tai žmonės, kurie Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją puoselėja savo širdyse, ne tik kalendoriuose. Jų nėra dauguma, bet jais laikosi Lietuva.

Kalbėjosi Dainoras Lukas, "Kauno diena", LGITIC

IŠ KAUNO KAZIUKO MUGĖS

Pats tuščiausias darbas būtų bandyti aprašyti Kaziuko mugę. Argi galima aprašyti kepsnių kvapą, iš statinių išleidžiamo alus šnypštimą, arba apsausti kaip klega minia, kurioje vos ne pusė tūkstančių parduodančiųjų ir dešimtys tūkstančiai perkančiųjų. Ir ne tik parduoda, bet šaukia, dainuoja, groja, skambina ir visaip kitaip kelia tokį triukšmą, kad kovo ketvirtąją, kazimierinių dieną, ne tik nei viena kokia ten kuosa ar varna nedrįso nusileisti į Laisvės alėjos liepas, bet ir kilometriniu ratu jas lenkė. O gal ir gerai, mažiau to savo globalinio užkrato ant tokio šventiško miesto išbarstė.

Laisvės alėjos pradžioje.

Leono Milčiaus nuotr.

Taigi, negalima mugės aprašyti, joje reikia būti, reikia savo akimis matyti, savo ausimis girdėti, savo liežuviu ragauti ir savo nosimi uostyti. Visi kiti, kurie to negalėjo padaryti, tegul sprogsta iš pavydo, arba nors viena akimi peržvelgia mano nuotraukas.

Na, ne viską suspėjau nufotografuoti, ne viską, bet ir tai kas liko įamžinta, manau, sukels ne tiek pavydą kiek šypseną, buvusios tikrai geros nuotaikos dvelksmą.

Šeštą kartą Kaziuko mugė vyksta Kaune. Dar metai kiti ir pelnytai ja bus galima vadinti tradicine, nei kiek neblogesne, o gal net geresne negu Vilniuje. Ir kaip kitaip, nes ir čia verbų verbelių, labai ryškiai spalvotų ir ne tokių ryškių, bet nuostabiai gražių, šiltų, gal keli vežimai buvo atvežti. Vienos susmaigstytos į vis dar užsilikusio sniego kupetas (ir kodėl miesto valdžia nepasirūpino jo išvežti?), kitos į skylėtas plytas įstatytos, kitos į didžiausias

ir daro. Ne, sako ponas Valdemaras Gineika, aš tik pardavinėju, o daro tai žmona Monika. Va ir darbo pasidalijimas, o kaip bus su pinigėliais? Na gal ir juos pasidalins, o verbos nei brangios, nei pigios 10...15 litukų, bet vertos tų pinigėlių.

Kalbinu simpatišką puodų pardavėją, bene ji pati tokius spalvotus puodus žiedžia. Ir ta pasirodo, kad ne, tai jos vyro dailininko keramiko Sauliaus Bobino darbai, o pati Rasa tik čia talkina, šiaip iš odontologijos verčiasi. Geras dalykas šeimininė ranga, ypač čia, mugėje.

Taip ir galvoju, ar pasiseks čia tikrą meistrą surasti? Gi turėtų būti. Solidaus amžiaus Andrius Bajerovas nei garsiai šaukė, nei ką. Ir prekė gerai žinoma – balti mediniai samčiai, šaukštai, druskinės, mentelės. Bet po vieną, po kitą medinukai tirpo, o garbusis pensininkas džiaugėsi, šį mėnesį prie pensijos bus gerai prisidurta.

Gausiausiai žmonės būriavosi miesto sodelyje, kur vienas kitą keitė muzikantai, šokėjai, tautinių šokių grupės. Tik šventės vedančiosios, vyriausios Kazimieros balsas rodėsi toks pažįstamas. A, atpažinau, tai Rima Čepurnienė. Na, kaip visados gyva, nieišskanti šmaikštaus žodžio kišenėje, tikrai šiandien tokiai gražiai šventei labai tinkanti.

O žmonių, žmonių! Sunku prasibrauti ne tik prie riestainių, alaus, kepsnio, bet ir prie niekučių. Deruosi dėl molinio bokalo. Pasiseka,

Scenoje senoliai.

Leono Milčiaus nuotr.

baltas, pilvotas, vos ne viso litro talpos, dar su Kauno panorama ir tik dešimt litų. Perku. Gi reikia duoti meninkams, meistrams uždirbti, o ir sau suvenyras atminčiai liks.

Ilgai tęsėsi šventė. Gal nuo taip pat pasižmonėti įsigedusios saulės spindulių, o gal ir nuo žmonių šventinio karščio vidurdienyje padėjo tirpti sumindžiotas sniegas. Tik ir toliau niekas nesisaugojo, kur sausiau, o tik stengėsi prasibrauti, kur prie kokio prekybos arčiau, kur žmonių mažiau. Į mano maišelį taip pat

ne tik riestainių virtinė atgulė, bet šalia molinio bokalo ir naminio pyrago puskepalis, kadagio dūmu kvepiantis naminės dešros geras gabalas prisiglaudė. O kur dar liepų ir rudens nešimo gintarinės spalvos medaus stiklainiai. Va, namiškiams lauktuvių jau ir pakaks, o akims reginių taip pat iki soties. Na, o toliemiems draugams – daug daug pačių gražiausių vaizdų. Gi Kazimierinės – tiek žmonių, tiek spalvų, tiek įspūdžių!

Leonas Milčius,
2006-03-04, Kaunas

Samčių meistras Andrius Bajerovas.

Leono Milčiaus nuotr.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS

JAV Lietuvos Bendruomenės (LB) XVIII-os Tarybos rinkimai vyks **2006 m. gegužės mėnesio 6-7 ir 13-14 dienomis**. Taryba - tai vyriausias JAV LB organas, nustatantis jos veiklos tvarką bei gaires, renkantis Krašto valdybos pirmininką ir dirbantis lietuvių išlaikymui už Lietuvos ribų. Tarybą sudaro atstovai trejiems metams išrinkti iš visų 10 Amerikos apygardų ir jų valdybų pirmininkai. Kad Taryba labiau atspindėtų besikeičiantį išeivijos lietuvišką veidą, yra labai svarbu, kad Tarybos rinkimuose kandidatais ir rinkėjais dalyvautų visų bangų ir amžiaus lietuviai Amerikoje.

Šiam tikslui pasiekti, Vyriausia rinkimų komisija pradeda rinkėjų **registraciją**, kuria siekiama užregistruoti kuo daugiau Amerikoje gyvenančių (kad ir laikinai) lietuvių, kurie dar nepriklauso jokiai LB apylinkei. Visi lietu-

viai gyvenantys Amerikoje priklauso Bendruomenei, ir turi visas teises dalyvauti šioje organizacijoje. Registracija vyks per JAV LB apygardas, apylinkes, paštu, per asmeninius kontaktus bei elektroniniu paštu tarybosrinkimai2006@yahoo.com. Elektroniskai užsiregistruoti reikia iki balandžio 28 d. Užsiregistravusiųjų pavardės ir adresai bus pasiūsti atitinkamoms rinkimų komisijoms, kurios užsiregistravusiems pasiųs visą su balsavimu susijusią medžiagą. **Ši informacija nebus naudojama jokiems kitiems tikslams.**

Taip pat raginame apygardų ir apylinkių valdybas bei rinkimų komisijas pasiūlyti kuo daugiau **kandidatų į JAV LB Tarybą**. Norintys kandidatuoti asmenys turi gauti anketą iš savo apygardos arba rašyti laišką į tarybosrinkimai2006@yahoo.com ir jums atsiųsim. Užpildytos

anketos (su 10 siūlytojų parašų) turi būti pristatytos atitinkamos apygardos rinkimų komisijai iki **kovo 19d.**, o ši turi persiūsti anketų kopijas bei tos apygardos kandidatų sąrašą Vyr. Rinkimų komisijai iki **2006 m. kovo 21 dienos**. Aktyviai balsuojančios apygardos turi galimybę padidinti savo atstovų skaičių Taryboje, todėl būtina iškelti daugiau kandidatų nei dabar apygarda turi atstovų Taryboje.

Iškilus klausimams kreipkitės į Vyriausios rinkimų komisijos pirmininkę Vidą Jankauskienę – el. paštas lcra@earthlink.net; telefonas: (718) 849-2260. Daugiau informacijos apie rinkimus, anketas bei formas rasite www.Lietuviu-Bendruomene.org

Kvieskime visus lietuvius, sulaukusius 18 metų amžiaus, ir jų sutuoktinius, nepriklausomai nuo to, ar sumokėtus

PADETIS DARBO PARTIJOJE IR "KREKENAVOS AGROFIRMOJE"

Padėtis valdančiojoje Darbo partijoje yra lygiai tokia pati kaip ir su DP vadu siejamoje bendrovėje "Krekenavos agro-firma", teigia buvęs "darbietis" Seimo Antikorupcijos komisijos pirmininkas Petras Baguška. "Ir Darbo partijoje, ir "Krekenavos agrofirmoje" situacija vienoda - ir čia, ir ten žmonės tyli, nors mato neteisėtus veiksmus, kažkokias apgaulės, neteisębę. Nors už akių partijos nariai, ir agrofirmos darbuotojai kalba apie tas negeroves, tačiau vengia prabilti viešai", - pareiškė iš Darbo partijos buvęs pašalintas parlamentaras. Apie nelegaliai mokamą atlyginimą viešai prabilusi Krekenavos agro-

solidarumo įnašas, dalyvauti rinkimuose - tai visų mūsų teisė ir pareiga. Raginkime savo šeimas, draugus ir pažįstamus užsiregistruoti. **Jūsų balsai duos mums balsą!**

"Dirvos" paslaugumu talpiname šį viešą pranešimą.

firmos darbuotoja Dalia Budrevičienė susilaukė anoniminių grasinimų, ji nebegauna vokelyje mokamos algos dalies. Darbo partijos vadas Viktoras Uspaskichas buvo užsipultas dėl atlyginimų, kurių dalis esą mokama nelegaliai.

"Kiek dar laiko Krekenavos agrofirmos darbuotojams atlyginimus mokėsite vokeliuose? Taip ne tik apgaudinėjama valstybė, bet ir nukentės mūsų pensijos", - V.Uspaskicho raštu Krekenavoje vykusiame susitikime paklausė žmogus iš salės. Kaip rašė dienraštis *Lietuvos rytas*, V.Uspaskicho atsakymas krekenaviškius pribloškė. "Jūs neimkite tų vokelių. Ir jeigu jau esate tokie sąžiningi, gavę algą nueikite į Mokesčių inspekciją, deklaruokite visas gautas pajamas ir sumokėkite valstybei mokesčius. Tada jūsų pensijos nenukentės", - pareiškė sąžiningu verslininku ir politiku prisistatęs V.Uspaskichas. **LGITIC**

Estų Nepriklausomybės šventės svarbiausi veikėjai. Pirmoje eilėje iš k: Estų darželio draugijos pirm. Erika Puussaar, Estų draugijos „Arendaja“ sekretorė June Uustalu, Estų evang. liuteronų baž. vyresnysis Hans Ruus, Estų evang. liuteronų baž. pirm. ir minėjimo vadovė Karin Ruus, minėjimo prelegentas Andreas Traks. Antroje eilėje iš k: minėjimo muz. vadovas Aavo Puussaar, Estų draugijos „Arendaja“ pirm. Aivar Lintnermann, vaišių talkininkė Ain Lintermann ir minėjimo pranešėjas Peeter Orro.

Anne Holda nuotr.

ŠVENTES ŠVĘSK!

Algimantas Zolubas

Rimtis – tariama, rimtis – tik regimybė. Iš tikrųjų viskas juda, kruta, skrieja, virpa ar spinduliuoja, ateina ir nueina, gimsta ir miršta. Ir kiekviename judesyje galime išvelgti tam tikrą dažną kartojimąsi – ritmą. Ritmiškai keičiasi metų laikai, ritmiškai keičia dieną naktis, ritmiškai kvėpuojame, ritmiškai plaka širdis. Ritmiškai darbą keičia poilsis, kuris reikalingas atstatyti galias naujam veiksmui, naujam darbui. Tas poilsis yra natūrali ritmo periodo dalis, todėl, tarkim, atokvėpio valandėlė, naktinis poilsis ar išeiginė diena nelaikoma švente. Šventė turi kitokią prasmę, švenčių ritmas kitoks.

Kaip byloja Senasis Testamentas, po šeštosios pasaulio kūrimo dienos Dievas matė, kad visa kas sukurta, yra gera. Septintą dieną Jis nieko nekūrė. Taigi Dievas gėrėjosi, globojo sukurtoją pasaulį, šventė pasaulio sukūrimo šventę.

Kaip Dievo paveikslas ir panašumas, žmogus taip pat kuria, dirba, savo kūriniais ar nuveiktais darbais gėrėsi, grožisi, džiaugiasi, iš jų semiasi įkvėpimo naujiems darbams. Žmogus švenčia. Būdamas tautos, valstybės, bažnytinės ar kitokios bendruomenės narys, žmogus švenčia tautos, valstybės Bažnyčios ir kitokias šventes. Ir jis nėra pasyvus švenčių dalyvis, kuris tik gėrėsi, grožisi ar džiaugiasi; jis malda, giesme ar daina bei kitokiais pagarbos bei padėkos ženklais save šventėje įprasmina, ją pašventina o grįžtamuojų ryšiu patiria kilnius jausmus, įkvėpimą tauriems siekiams, randa sau reikalingo dvasinio peno. Taigi šventė, jei ji deramai šven-

čiama, žmogų taurina, iškelia virš kasdienybės, ugdo. Šventes galima skirstyti į religines ir pasaulietiškas. Religinės šventės mini didžiuosius žmonių išganymo įvykius: Kalėdas, Velykas, Sekmines bei kitas, Bažnyčios paskelbtas privalomomis. Pasaulietiškos šventės mini svarbius tautos ar valstybės įvykius.

Švenčių šventimo būdai priklauso nuo jų intencijos, motyvo, bet labiau – nuo švenčiančiųjų vidinės kultūros, vertybinės orientacijos, šventimo prasmės suvokimo. Dera pažymėti, kad religinių švenčių šventimas seka tradiciją, pasižymi pastovumu, dvasingumu, jausmų santūrumu, kuriuos palaiko ir puoselėja tikinčiųjų bendruomenė. Apie pasaulietiško švenčių, atmintinų ar minėtinų dienų šventimą, apie netikinčiųjų dalyvavimą religinėse šventėse – atskira kalba, nes šventimas priklauso nuo švenčiančiųjų santykio su religija, kūryba, darbu, vartojimu.

Nuo seno žmogus žemę šventa vadino, ją mylėjo, su ja dvasingai bendravo. Iš vaikystės prisimenu, kaip tėvas, pradėdamas sėją, prieš berdamas pirmąją grūdų saują peržegnodavo, palaimindavo dirvą; žemė atsidėkodavo, ir kasdieninė duona niekad netrūko. Ir dabar šventinami paminklai, prieš pradėdant statybą šventinamas kertinis akmuo, šventinamos naujos patalpos, naujas laivas ir net automobilis. Tokiu būdu įdvasinami medžiaginio pasaulio ir žmogaus santykiai. Deja, jie mūsų dienomis kinta nudvasinimo link, pašventinimas, tapęs trumpalaikė apeiga, pamirštas, tolimesnis

bendravimas su pašventintu objektu tampa vien utilitarus; nebekeliama kepurė einant pro pakelės kryžių, įėjus į šventintą būstą neištariama „Garbė Jėzui Kristui“, prieš valgį ir po valgio neliko maldos. Dėl nudvasinto darbo, ūkininkavimo ir vartojimo neliko tikro švenčių šventimo.

Ekonominis materializmas, kapitalizmas bei su jais susijusi techninė revoliucija reikalauja ūkininkavimą atskirti nuo dvasinio gyvenimo. Socialiniame gyvenime materijos ir dvasios atskyrimas yra klaidingas, iliuziškas reiškiny, nes ūkinė veikla yra dvasinio gyvenimo padarinys; ūkininkavimas yra žmogaus valios aktas, nes darbo drausmė, darbo našumas priklauso nuo dvasinių veiksmų. Pats darbas yra iš dvasios, o ne iš materijos kilęs aktas. Tačiau žmogaus ir materijos santykių perversmą padariusi techninė revoliucija, mašinos žmogų nušalino ne tik nuo prisilietimo prie medžiagos, fizinio darbo, bet ir nuo mąstymo, prisilietimo mintimis prie darbo. Nudvasinto ūkininkavimo ir tokio pat vartojimo pasekmės kraupios: daugėja „gyvenamosios aplinkos“ gamtos mažinimo sąskaita, jau pastebimi klimato pokyčiai, žemė nebeduoda sveiko vaisiaus, trūksta švaraus vandens ir oro. O šių dienų žmogus (istoriko pavadintas pilvažmogiu) reikalauja daugiau turtų, pinigų, malonumų. Ir vartoja, vartoja neatausodamas, vartoja be saiko, be „gana“ ar „pakaks“.

Nudvasintas darbas, ūkininkavimas ir vartojimas iškraipė švenčių šventimą, jų prasmę bei paskirtį. Iš nebemokėjimo švęsti, šventimas dažnai paverčiamas besaikiu pirkimu, hedonistinių poreikių tenkinimu, valgytu (persivalgytu), svai-

ATŠVENTĖ ESTŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ

Šių metų vasario 25 d., Cleveland, Ohio bei apylinkėse gyvenantieji estai, kartu su savo tautiečiais tėvynėje bei visame pasaulyje, atšventė 88-tąją Estijos Nepriklausomybės šventę kuri buvo paskelbta 1918 m. vasario mėn. 24 d.

Šventė įvyko vengrų liuteronų (vakarinio rajono) bažnyčios salėje, Dennison Ave., Cleveland, OH ir buvo pradėta JAV himnu. Po to sekė kun. Nelli Vahter (aptarnaujančios estų parapijiečius Čikagoje ir viename Minnesotos miestelyje) malda. Deja, dėl kitų išsipareigojimų, kun. Vahter iš šios svarbios šventės turėjo išvykti anksti. Estų Laisvės Federacijos Ohio Valstijos pirmininkas Andreas Traks, 25

min. kalboje, supažindino šventės dalyvius su šios Nepriklausomybės šventės pradžia ir prasme.

Šventės meninėje programoje svečius poezija, liaudies dainomis ir akordeono muzika linksmino ponis Viia Oks. Šventės svečiams, dalyviams ir rengėjams viešai padėjo estų bažnyčios Vyresnysis Hans Ruus. Oficialioji šventės dalis buvo baigta Estijos himnu. Šventei, kurioje dalyvavo virš 50 žmonių, vadovavo Peeter Orro. Įdomu, kad šventės metu su gimtadieniais buvo pasveikinti keturi atsilankiusieji. Po to vyko pabendravimas besigardžiuojant savanorių ponių paruoštais gausiais skanumynais. *A.V.Matulionis*

Lietuvių fondo įgaliojinė Dalia Puškorienė Vasario 16-osios dienos minėjime „Švietimo premiją“ įteikė

ilgametei mokytojai, kelių liuanistinių mokyklų vedėjai, vadovėlių ir sąsiuvinų autorei Vidai Bučmienei, Cleveland. Sveikiname Vidą Bučmiene!

Dėmesio! Lietuvių fondo Paramos prašymų anketos, kaip ir kasmet, bus priimamos iki balandžio 15 dienos. Anketas galite rasti apsilankę LF interneto svetainėje www.lithfund.org

2005 m. naujai įsteigtas Vytauto ir Danutės Anonių vardo stipendijų fondas, Lietuvių fondo ribose, suteiks Lietuvos studentams reikalingą finansinę paramą ir galimybę įgyvendinti savo svajones. Dėkojame Vytautui ir Danuti Anoniams už jų kilnų sprendimą ir kviečiame remti lietuvišką jaunimą, jungtis prie Lietuvių fondo. LF adresas: **14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.**

BALFO VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Keičiasi laikai, keičiasi sąlygos, žmonės, keičiasi ir žmonių būdai. Balfo Clevelando skyrius rengia Balfo visuotinį metinį susirinkimą **kovo 19 d. 11:30 val. Dievo Motinos parapijos Konferencijų kambaryje** ir maloniai kviečia Balfo veikla besidominančią visuomenę jame dalyvauti. *O.Š.*

PRENUMERUOKITE *DIRVĄ*

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLASĖ - \$78,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

Lietuvių fondo įgaliotinė Dalia Puškorienė Vasario 16-osios dienos minėjime Švietimo premiją įteikė ilgametei mokytojai, kelių lituanistinių mokyklų vedėjai, vadovėlių ir sąsiuviniių autorei Vidai Bučmienei. Nuotraukoje (iš kairės): Aida O'Meara, Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėja, Vida Bučmienė, Algis Gudėnas, JAV LB Clevelando apylinkės valdybos pirmininkas, Dalia Puškorienė, LF įgaliotinė.

LF nuotr.

ST. PETERSBURG, FL

IDOMUS KULTŪROS BŪRELIO RENGINYS

Vasario mėn. 1 d. gana gausus St. Peterburgo ir apylinkių tautiečių būrys susirinko į klubo salę pasiklausyti prof. Broniaus Vaškelio pašnekėsio-paskaitos tema "Lietuva 2005-aisiais metais". Popietę pradėjo būrelio pirmininkė Angelė Karnienė, primindama, kad kultūros būrelis iki kovo mėn. 12 d. renka aukas remti neturtingus, bet gabius Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto studentus. Ji taip pat pranešė, kad mus pasiekė 2004 m. mirusio Lietuvių klubo ir kultūros būrelio nario dr. Jono Dėdino 2005 m. birželio mėn. išleista poezijos knyga "Laiko Domės". Knygą išleido Lietuvos Rašytojų Sąjungos leidykla Lietuvoje žmonos Nijolės Bogutaitės-Dėdinienės rūpesčiu.

Pradėdamas savo pašnekėsį, prof. B. Vaškelis pasakė, kad daugiausiai jis žvelgs į Lietuvos ekonominę, politinę ir moralinę padėtį. 2005-ji metai Lietuvoje buvo kontrastingi, nenuobodūs, tačiau vis tiek priklauso, kaip kas į ką žiūri. Citavo istorikus: vienas sako, kad Lietuvos žmonės niekada taip gerai negyveno, kaip praėjusiais metais; kitas istorikas sakė, kad apie pusę Lietuvos gyventojų pasigenda sovietinių laikų... Dabar Lietuvoje yra apie 65% menkai apmokamų paprastų darbininkų.

Ekonomiškai 2005-ji metai buvo labai geri. Daug naujausios gamybos automobilių, miestuose dygsta dangoraižiai. Tvirtai laikosi ir nebankrutuoja prekybos centrai. Prieš Kalėdų šventės prekyba pakilo 40%, nors pensininkai tikrai nesispraudė į tas krautuves. Bendrai, 46% Lietuvos gyventojų ilgisi stiprios vadovybės. Sąjūdžio laikais buvo tikima, kad bus atnešta laimė ir saugumas,

tačiau buvo nusivilta. Jaučiasi, kad per 15 metų atgautos nepriklausomybės turtingi pasidarė turtingesni, vargšai – vargingesni.

Praeitais metais Lietuvoje buvo nemažai ir politinių skandalų. Seimas yra naujas ir įvairus, turi daug asmenų, nieko nenusimanančių apie partiją ar darbą. Seime yra 28 milijonieriai. Norėdamas dar padidinti savo turtą, iš seimo pasitraukė Uspaskichas. Pastebėta, kad Lietuvoje politikai nesilanko ir negerbia įstatymų. Visą laiką prie jūros ar upių vyko nelegalios statybos. Taip pat paskutiniu metu grįžo ir sovietiniais laikais paplitęs "blatas" daug ką galima padaryti per partiją ar draugus. Jeigu valdžia būtų neturėjusi politinių skandalų, gal būtų pagerėjęs šalies gyvenimas.

Lietuvoje jau yra darbininkų ir gydytojų trūkumas. Mokslo žmonės uždirba mažiau už statybos darbininkus. Vienas iš blogiausių įvykių yra lietuvių emigracija į užsienius.

POPIETĖ GAUSI LANKYTOJAI

Vasario mėn. 5 d. į klubo popietę susirinko per 200 asmenų. Po skanių pietų, paruoštų Nijolės ir Kosto Dimų, klubo pirmininkė Loreta Kynienė perskaitė gautą atsiprašymo laišką iš Lietuvos alaus daryklos Kalnapilio vadovo Valdo Tekoriaus kaip atsakymą į mūsų klubo parašytą skundą dėl Rūpintojėlio panaudojimo alaus skelbimuose.

Viešnia iš Čikagos Regina Kučienė kreipėsi į susirinkusius norėdama supažindinti su 1998 m. Čikagoje įkurta organizacija "Vaiko vartai į mokslą". Tai dviejų pedagogių Ritos Venslovienės ir Aldonos Kamantienės, vizija padėti apleistiems ir rizikos grupėje gyvenantiems vaikams Lietuvoje. Organizacijos tikslas yra: rūpintis ap-

leistais, nuskriaustais ir atstumtais asocialių šeimų vaikais, kad jie lankytų mokyklas, pagerinti vaikų išsilavinimo pasiekimus, ugdyti charakterio bruožus ir suteikti vaikams galimybę įsijungti į normalų gyvenimą. Organizacijos pastangomis parama pasiekia daugiau negu 500 vaikų įvairiose Lietuvos vietovėse.

VASARIO 16-JI ST. PETERSBURGE

Pagal nusistovėjusią tradiciją St. Peterburgo lietuviai švenčia Vasario 16-ją dvi dienas. Taip buvo ir šimet: šeštadienį, vasario mėn. 18 d., Lietuvių klubas savo salėje surengė iškilmingą minėjimą, o sekmadienį, vasario mėn. 19 d., meldėsi bažnyčioje. Vėliau, susirinkę į klubo popietę, turėjo progą pasižiūrėti režisieriaus Arvydo Baryso pagamintą filmą "Įsimylėję Lietuvą".

Šeštadienį 2 val. p.p. į klubo salę susirinko per 200 žmonių. Minėjimą atidarė pirmininkė Loreta Kynienė, pristatydama žymesnius svečius ir pakviesdama klubo chorą į sceną. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, Šv. Kazimiero Misijos vadovas kan. Bernardas Talaišis sukalbėjo maldą, dėkodamas Aukščiausiam už suteiktą laisvę. Jaunosios kartos atstovas Jurgutis Šiušys uždegė žvakę prisiminti žuvusius tą laisvę ginant nuo priešų. Aldona Česnaitė perskaitė Nepriklausomybės aktą.

Minėjimo paskaitininkas ambasadorius **dr. Vytautas Dambrava** pradėjo savo kalbą prisiminimais iš Lietuvos nepriklausomybės laikų ir sovietinio laikotarpio, kada buvo išvežtas ir netrukus Sibire badu mirė jo tėvas. Pasakė, kad prisiminimai iš tų dienų įdeginio jame norą per savo gyvenimą kovoti už Lietuvą. Pabrėžė, kad mes per daugelį metų išlaikėme meilę

CLEVELAND, OH

BLYNAI, BULVINIAI BLYNAI, TAI SKANUMYNAI VISŲ LIETUVIŲ...

Dar šalta, krito smulkios snaigės, nors jau atėjo sekmadienis prieš Užgavėnes. Tačiau dieną šventėme Vasario 16 dienos Nepriklausomybės šventę, kurią Clevelande atidėjo į vasario 26 d.

Šventės minėjimas su vėliavos pakėlimu vyko Dievo Motinos parapijoje. Mes gi rinkomės į Šv. Jurgio bažnyčią dalyvauti Mišiose, o po jų skubėjome salėn pasivaišinti bulviniais blynais, kurie visados skaniausi būna Jurginės salėje. Ten mūsų laukė žaliomis staltiesėmis dengti stalai, nes jau laukiam pavasario. Daug alkanų svečių atvažiavo tų blynų paragauti.

Visi ėmė blynus, dešreles, pyragaičius su kava. Mūsų

šeimininkės pasistengė pakankamai iškepti tų blynų, nes po vaišių dar galėjome vežtis namo "lauktuves".

Besivaišinant prisiminėm praeitį, kada mes rinkomės tik Šv. Jurgio bažnyčion ir jos salėn. Ji būdavo pilnutėlė, o mes visi dar buvome jauni. Miela prisiminti kaip a.a. klebonas kun. Balys Ivanauskas pradėdamas vaišes užtraukdavo dainą: "Blynai, bulviniai blynai, tai skanumynai visų lietuvių...", o toliau mes visi jam pritardavome tęsdami tą dainą.

Ir dabar, po daugio metų, mes kasmet tęsiame šią Užgavėnių šventę. Dauguma mūsų pasipuošė sidabriniais plaukais, bet mūsų atžalynas pavaduoja mus parapijos veikloje.

Nesakom sudiev, bet tariame – iki pasimatymo ateinančiais metais Užgavėnėse su bulviniais blynais. *N.K.J.*

PITTSBURG, PA

Lietuvių piliečių sąjunga jau pradėjo ruoštis metinei Pittsburgh tautybių šventei, kuri vyks Prisiminimo (Memorial Day) dienos savaitgalį. Numatoma kviešti tarp 8 ir 10 "Saulės" muzikantų iš Šiaulių Universiteto dalyvauti šventės 50 metų sukakties koncerte. Lietuviai dalyvauja šventėje nuo pat jos pradžios.

Sąjungos kovo 12 d. susirinkime bus paminėtos trys Lietuvos nepriklausomybės sukaktys: Vasario 16-oji, Kovo 11-oji ir Liepos 6-oji – Lietuvos Valstybės diena, kada 1253 m. popiežius Innocentas IV-asis pripažino Mindaugą Lietuvos karalium.

Lietuvių klube vykdomi bingo žaidimai yra gana sėkmingi. Du kartus per savaitę susirenka tarp 150 ir 250 plačios apylinkės asmenų.

Iš uždirbto pelno, sąjunga iki šiol paaukojo per 600,000

dolerių vargšų šalpos ir kitoms pagalbos prašančioms organizacijoms Lietuvoje ir JAV.

Vyskupas protestuoja prieš alaus reklamą

Pittsburgh katalikų laikraštis patalpino straipsnį apie Kauno lietuvių arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus prašymą alaus kompanijai "Kalnapilis", kad ji nutrauktų savo reklamą kurioje yra pavaizduotas Jėzus su ant galvos uždėtu ausims pritaikytu telefonu ir besielgiančiam kaip radijo muzikos diktoriui.

Arkivyskupas rašė "Nors religingi žmonės gal ir nesudaro didžiausią Jūsų vartotojų grupę, bet kai kurie iš jų pagalvos bent du kartus prieš perkant Jūsų gaminį, kuris užgautų jų jautrumą".

"Profaniškas tikybinių simbolių naudojimas".

Iš Vakarinės Pennsylvanios "Lietuvių piliečių sąjungos žiniaraščio"

Lietuvai, tačiau matome, kad mūsų tautos kelias į demokratiją nėra lengvas. Jeigu mes mylime Lietuvą, tai turime rūpintis ir jos likimu. Mums rūpi, kad dabartinėje Lietuvoje apie pusę tautos nedalyvauja rinkimuose. Dauguma žmonių nepasitiki vyriausybe. Ir Lietuvos rytas rašė, kad laisvė yra labai svarbu, bet mes ne tokią Lietuvą įsivaizdavom. Lietuvių tautai yra būtinas idealistinis jaunimas, kuris galėtų tęsti tautoje ir dvasinį darbą, kurį sovietai visiškai sunaikino.

Šiuo metu Lietuvoje yra būtinos ir teisinės reformos. Teisinė struktūra buvo komunistų partijos kontroliuojamas organas. Šiurpu prisiminti sovietinę teisę. Žinokime, kad tiesa ir teisingumas nepripažįsta

jokios kontrolės.

Ambasadorius savo paskaitą užbaigė, siūlydamas nunistoti meilės gimtajam kraštui ir kiek galima juo rūpintis.

Klubo choras, vadovaujamas Aloyzo Jurgučio, sudainavo "Lietuviais esame mes gimę" ir "Jau žirgelis pabalnotas", o moterų choras sudainavo "Tėviškėlė". Visas dainas chorui pritaikė muz. A. Jurgutis. Minėjimo pabaigai choras kartu su visais dalyviais sudainavo "Lietuva brangi".

Šią dieną buvo renkamos aukos JAV Lietuvių Bendruomenei ir Amerikos Lietuvių Tarybai. Paskutinėmis žiniomis surinkta: Lietuvių Bendruomenei 2,770 dol. ir Amerikos Lietuvių Tarybai 980 dol.

"Lietuvių žinios", vasaris, 2006 Nr.356.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos diplomatas dirbs Ispanijos generaliniame konsulate Brazilijoje, o ispanas - Lietuvos ambasadoje Gruzijoje. Tai numato pasirašytas Lietuvos ir Ispanijos užsienio reikalų ministrų Antano Valionio bei Miguel Angeli Moratino memorandumas. Memorandumo šalys sutaria, kad kad vienas Ispanijos diplomatas dirbs Lietuvos ambasadoje Tbilisyje ir vienas Lietuvos diplomatas - Ispanijos generaliniame konsulate San Paule, Brazilija. Tai yra pirmas atvejis, kai Lietuvos diplomatas dirbs kitos šalies atstovybėje, ir galės naudotis jos ištekliais ir personalo ryšiais. Tai sudarys galimybes geriau atstovauti Lietuvos piliečių interesams šalyje, kurioje nėra Lietuvos atstovybės, pranešė Užsienio reikalų ministerija.

Madride viešėjęs A.Valionis su Ispanijos pareigūnais pasirašė ne tik memorandumą, bet ir aptarė šios Pietų Europos valstybės galimybes dalyvauti naujos atominės elektrinės statymo Lietuvoje planuose, bet ir apie darbo rinkos naujosioms ES narėms atvėrimą. Madride susitikę A.Valionis ir Ispanijos užsienio reikalų ministras aptarė Europos Sąjungos energijos tiekimo saugumo klausimus ir vykstančią diskusiją dėl bendros ES energetikos politikos.

Lietuvos užsienio reikalų ministro vadovaujama delegacija, kurios sudėtyje yra Ūkio ministerijos sekretorius Anicetas Ignotas, vizito metu lankėsi antros didžiausios Ispanijos energetikos kompanijos "Iberdrola" suskystintų dujų komplekse Bilbao mieste.

Ispanijos užsienio reikalų ministras M.A.Moratino pažymėjo, kad nuo šių metų gegužės 1 dienos Ispanija atsisakys pereinamojo laikotarpio laisvam darbo jėgos judėjimui ir netaikys papildomų apribojimų naujoms ES narėms. ES naujokių piliečiai galės naudotis sveikatos draudimu ir kitomis socialinėmis garantijomis. Ispanijos užsienio reikalų ministro teigimu, Ispanija visiškai pritaria paslaugų rinkos liberalizavimui. Po 2004 metų ES plėtros Sąjungos naujokių darbuotojams apribojimų netaikė tik Didžioji Britanija, Airija ir Švedija.

Kauno Tibeto laisvės rėmėjai minėjo sukilimo metines. Prie Kauno savivaldybės kovo 10 d. vakarą susirinko Tibeto tautos laisvo apsisprendimo siekio rėmėjai, minėdami kovo 10-ąją - Tibeto sukilimo dieną."Virš Kauno miesto savivaldybės buvo iškelta Tibeto vėliava, atvyko Seimo nariai bei visuomenės nariai, palaikantys šią idėją. Taip pat buvo perskaitytas specialiai šiai progai parašytas Dalai Lamos kreipimasis". 1959 metais kovo 10 dieną įvyko didysis Tibeto tautų sukilimas prieš regioną okupavusią Kiniją, tačiau šis sukilimas buvo žiauriai numalšintas, o Dalai Lama iki šiol gyvena tremtyje Indijoje. Tad ši data simbolizuoja Tibeto tautos laisvo apsisprendimo siekį. Šioje simbolinėje akcijoje tradiciškai dalyvauja apie 500 pasaulio miestų. Jų valdžia tokiu būdu išreiškia paramą demokratijai bei Tibeto tautos siekių palaikymą. Paminint Tibeto tautos sukilimą, nuo 1996-ųjų pasaulyje vyksta visuotinė akcija "pasaulio miestai - už- Tibetą". Šio minėjimo iniciatoriai Lietuvoje - Seimo tarpparlamentinė ryšių Tibeto rėmimo grupė ir Tibeto kultūros fondas. "Šia simboline akcija išreikšime ne tik savo poziciją prigimtinės tautų teisės į apsisprendimą atžvilgiu, bet ir parodysime savo asmeninę nuostatą dėl laisvės ir demokratijos", - rašoma organizatorių kreipimesi. Oficialusis Vilnius laiko Himalajų kalnuose esantį Tibeto regioną Kinijos Liaudies Respublikos dalimi.

Karaliaučiaus srities atstovybės Lietuvoje pastatas taps varžytynių objektu. Aukščiausiasis Teismas atmetė kasacinį atstovybės skundą - šis sprendimas jau nebegali būti skundžiamas. Pasak dienraščio *Lietuvos rytas*, vaizdingoje vietoje sostinės Antakalnio rajone esantis pastatas netrukus bus parduotas, nors čia dar tebeveikia rusų atstovybė. Pardavus pastatą bus gražinta tik nedidelė Rusijos srities skolos dalis Vokietijos bankui. Lietuvoje tai pirmas kartas, kai bus parduotas užsienio valstybei priklausantis turtas. "Varžytynių procesą pradėsime tuoj pat, nes išieškoma suma dėl delspinigių kasdien padidėja po 30 tūkstančių litų. Spartus procesas šiuo atveju yra svarbus tiek mūsų klientui, tiek Karaliaučiaus srities atstovybei", - sakė procesą laimėjusio ieškovo advokatas Gediminas Baublys. Pernai lapkritį srities atstovybėje jau lankėsi trys teismo antstoliai. Jie tuomet aprašė pastatą esantį turtą. Tačiau net ir pardavus pastatą bei jame esančius kompiuterius, baldus, kitus daiktus vis tiek nepavyks susigrąžinti visos skolos. Srities atstovas Sergejus Overko patvirtino žinantis Aukščiausiojo teismo sprendimą. Šios Rusijos srities valdžia prieš 7 metus paėmė 10 milijonų JAV dolerių kreditą iš Vokietijos banko "Dresdner Bank AG" paukštienos fabrikui modernizuoti. Paskola bankui iki šiol negražinta, ją perėmė viena Kipro skolų išieškojimo bendrovė. Dabar Karaliaučiaus valdžios skola su palūkanomis išaugo iki 20,2 mln. JAV dolerių.

Lietuvos prez. Valdas Adamkus po pasitarimų su Australijos ministru pirmininku John Howard.

www.president.lt

ES ĮSPĖJA BALTARUSIJĄ NEKLASTOTI RINKIMŲ

Europos Sąjunga yra pasirengusi taikyti Baltarusijai naujas sankcijas, jeigu jos vadovai suklastos kovo 19-osios rinkimų rezultatus, kovo 10 d. pareiškė ES užsienio reikalų komisarė Benita Ferrero-Waldner.

Tai naujausias valstybių bloko įspėjimas Baltarusijos vadovybei, pasirodęs praėjus dienai po to, kai ES pareiškė,

kad jai kelia nerimą pranešimai apie "rimtus pažeidimus" rinkimų kampanijoje, susijusius su teisių suvaržymu prezidento Aleksandr Lukašenkos varžovams.

"Jeigu rinkimai bus nedemokratiški, esame pasirengę taikyti daugiau suvaržymų tiems, kurie suklastos rinkimus", - Austrijos Zalcburgo mieste vykstančiame ES už-

sienio reikalų ministrų susitikime sakė B. Ferrero-Waldner.

Tačiau kita vertus, jeigu Baltarusijos vyriausybė užtikrintų laisvus ir teisingus rinkimus, "mes galėtume baltarusiams pasiūlyti daugiau", taip pat ir dalyvavimą ES kaimynystės politikoje, kuri skatina partnerystę su atskiromis bloko kaimynėmis Rytų Europoje bei Viduržemio jūros regione.

Reuters-LRT

ISPANIJA ATVERIA DURIS DARBUOTOJAMS IŠ RYTINIŲ ES ŠALIŲ

Ispanijos ministras pirmininkas oficialiai paskelbė, kad nuo gegužės 1-osios rytinių Europos Sąjungos šalių darbuotojai, tarp jų ir lietuviai, galės dirbti Ispanijoje be apribojimų. Jie čia turės visas ES piliečių teises.

Šį sprendimą Ispanijos vadovas Jose Luis Rodriguez Zapatero paskelbė, Granadoje priimdamas su oficialiu vizitu viešintį Lenkijos premjerą Kazimier Marcinkevič. Be darbo apribojimų pabaigos

šalių vadovai taip pat aptaria energetikos klausimus.

Ispanijos vyriausybė nusprendė panaikinti pereinamojo laikotarpio apribojimus darbuotojams iš Rytų, nes mano, kad praėjus dvejiems metams po ES plėtros, Ispanijos piliečiams nėra jokio pavojaus dėl jų darbo vietų. Šis sprendimas galioja visoms naujoms ES narėms, išskyrus Malta ir Kiprą. Jų piliečiai galėjo dirbti Ispanijoje iš karto po šalių įstojimo į ES.

LRT

BALTARUSIJOS VALDŽIA TRUKDO DEMOKRATIŠKIEMS RINKIMAMS

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas teigia, kad Baltarusijos valdžia, suiminėdama opozicijos veikėjus, trukdo surengti demokratiškus prezidento rinkimus. Kalbėdamas "Lietuvos radijui" A. Paulauskas sakė, kad Baltarusijos opozicijos veikėjų izoliavimas

nepasirodė tinkamas. Todėl Vyriausybė nusprendė pati perpirkti akcijas, pasinaudodama pirmumo teise. Jis tikino, kad tai, jog Lietuva pati perperka "Jukos" akcijas, yra naudinga Lietuvai. Tokiu būdu esą bus panaikinti valstybei neparankūs įsipareigojimai Mažeikių imonės investuotojui bei teisė į pasirinkimo sandorius.

LRT

rodo, jog situacija šalyje sudėtinga. Parlamento vadovas netiki, kad opozicijai prezidento rinkimuose pavyks nugalėti.

Baltarusijoje nuteista 10 opozicijos kandidato į prezidentus šalininkų. Už dalyvavimą nesankcionuotuose mitinguose jiems skirtas 15 parų administracinis areštas.

Visi suimtieji, taip pat ir Baltarusijos liaudies fronto vadovas Vincukas Večiorka, dalyvavo Minske vykusiuose kandidato į šalies prezidentus Aleksandro Milinkevičiaus susitikimuose su rinkėjais. Teismai įvardijo šiuos susitikimus kaip valdžios nesankcionuotus mitingus.

LRT

JAUNIMO POEZIJOS KONKURSO LAIMĖTOJAI

Rašytojo, ilgamečio “Dirvos” redaktoriaus a.a. Balio Gaidžiūno testamentu įsteigtą lietuviškos patriotinės poezijos konkursą išeivijos jaunimui šiemet vykdė JAV LB Cklevelando apylinkės valdyba.

Kadangi šiemet studentai ir vyresnieji gimnazistai konkurse nedalyvavo, vertinimo komisija – dr. Jolita Kavaliūnitė, Rita Balytė ir Nomeda Vucianienė – savo posėdyje sausio 8 d. nusprendė skirti tik tris premijas. Vasario 25 d. Clevelande įvykusioje Lietuvos Nepriklausomybės šventėje Nomeda Vucianienė paskelbė laimėtojus.

I-oji premija (100 dol.)- Elenai Juodišiūtei, 14 m. (Cleveland, OH) už eilėrašį “Aš lietuvi”. II-oji premija (75 dol.)- Giedrei Milutytei, 13 m. (Willowick, OH) už eilėrašį “Prisiminimas”.

Dvi III-osios premijos (po 25 dol.): Vytautui Aukštuoliui, 12 m. (Hudson, OH) už eilėrašį “Lietuva – ypatinga, kitokia”, Vytui Štuopiui, 14 m. (Canton, MA) už eilėrašį “Lietuvos patriotas”.

AŠ LIETUVĖ

*Lietuva,
tėvyne mūsų...
Aš į tavo
žalius kalnus
nelipau.
Tavo
didvyrių senųjų paminklų
nemačiau.
Tavo
gražiom, vingiuojančiom upėm
neplaukiau.
Bet aš tavo
tautinius šokius
šoku.
Tavo
liaudies dainas
girdžiu
ir dainuoju.
Tavo
žymių rašytojų pasakas
skaitau
ir apie tavo
sėkmes ir nelaimes istorijoje
mokinuosi.
Tavo
gražiai skambančia kalba
kalbu.
Mano pirštai
tavo
kanklių stygas skambina.
Apie kaklą – auksinę grandinėlę,
tavo
gintarinę širdelę.*

Elena Juodišiūtė, 14 metų

Už šį eilėrašį JAV LB Clevelando apylinkės valdybos vykdyto 5-jo išeivijos jaunimo lietuviškos patriotinės poezijos konkurse vertinimo komisija Elenai paskyrė 1-ąją premiją.

VU BIBLIOTekoJE RASTI M.K.ČIURLIONIO RANKRAŠČIAI

Muzikologai sutinka, kad Vilniaus universiteto (VU) bibliotekos, Jadvygos Čiurlionytės rankraščių skyriui perduotame archyve surastų kūrinių autorystė priklauso legendiniam kompozitoriui Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui.

Po kovo 10 d. VU įvykusio mokslininkų susitikimo, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docentas, muzikologas Jonas Bruveris sakė: "Aiškiausiai matoma, jog tai - M.K.Čiur-

lionio kūriniai. Tai galima atpažinti pagal įvairius požymius: popierių, pieštuko braižą".

Tačiau, pasak muzikologo, rastame dokumentų pluošte nėra didelių kūrinių, daugiausiai tai - atskiri fragmentai. Reikšmingiausias iš atradimų, J.Bruverio nuomone, kompozicija smuikui ir fortepijonui, kadangi nebuvo žinoma, jog M.K.Čiurlionis būtų kūręs tokias kompozicijas.

LGITIC

Lietuvos Respublikos Seime kovo 9 d. buvo sutiktas 150-tūkstantasis lankytojas, atvykęs su grupe į ekskursiją po parlamentą. Tiek organizuotų lankytojų aplankė Seimą nuo 2000 metų.

www.lrs.lt

NAUJI KUN. DR. K. TRIMAKO RAŠTAI

Edvardas Šulaitis

Čikagos priemiesčiuose gyvenantis kun. dr. Kęstutis Trimakas ir praėjusį rudenį praleido Lietuvoje, ten dėstydamas įvairiose aukštosiose mokyklose. O kaip ir ankstesniais metais gruodžio mėnesį sugrįžęs į namus, vėl parsivežė savo kūrybos leidinių.

Jeigu anksčiau šis dvasiškis daugumoje parsiveždavo po vieną stambesnę knygą, tai šį kartą jo bagaže buvo net trys, tačiau mažesnės apimties knygutės.

Viena iš didesnių knygų, kuri vadinasi “Motina ir tėvas”, turi 80 puslapių. Kita - “Jonas Paulius II: gyvenimas, idėjos, veikla” yra dar plonesnė (jos apimtis 32 puslapiai), o trečioji - “Šauksmas iš Sibiro” turi tik 24 psl.

Tačiau visi šie kun. dr. K. Trimako darbai yra savotiškai įdomūs bei aktualūs. Ypatingai skaitytoją domina “Motina ir tėvas”. Jos įvade autorius taip teigia:

“Lietuvoje mano sutelktame 850 jaunuolių pasakojimų rinkinyje apie jų patirtį įvairiose gyvenimo srityse radau keliasdešimt svarščiusių apie savo santykius su tėvais. Šie 18-23 metų universiteto studentai gebėjo objektyviau, o kartais ir nuodugniau pasverti savo ryšius su tėvais. Rinkau jų pasakojimus keletą metų, rūšiauvau, lyginau, analizavau. Dariau išvadas, bandydamas atsakyti į keturis klausimus: 1)

kaip jiems sekėsi tapti savarankiškiems ir kaip tėvai padėjo ar kliudė jiems tokiems tapti; 2) koks buvo tėvo ir motinos vaidmuo dukroms tampant moteriškomis, o sūnums – vyriškiems; 3) kaip jaunuoliai brendo, formuodami savo asmens branduolį, tapatybę ir 4) kokią vaidmenį šiame visame procese turėjo sąmoninga religija.”

Šį leidinį, kaip ir du kitus, redagavo A. Pribušauskaitė, išleido Marijonų talkininkų centras Kaune. Spausdinta irgi Kauno – “Aušros” spaustuvelyje.

Nežiūrint, kad kun. dr. K. Trimakas pernai atšventė savo 75-įjį gimtadienį, jis dar yra veiklus bei kūrybingas. Jis dar ir dabar vadovauja Cicero lietuvių sielovadai, veikia ateitininkų organizacijoje, rašo knygą, dėsto Lietuvos aukšt. mokyklose.

Jis pirmą kartą Lietuvon nuvyko 1989 m., o nuo 1992-ųjų kas metai ten važiuoja kiekvieną rudenį ir dėsto visą semestrą.

Reikia pažymėti, kad kun. dr. K. Trimakas yra ne vien tik dvasiškis, bet turi ir psichologijos daktaro laipsnį (jį gavo 1972 m. baigęs Čikagos Loyolos universitetą) - Kaip psichologas yra dirbęs Hines veteranų ligoninėje, o taip pat buvo ir profesoriaus asistentas Loyolos universiteto Psichiatrijos fakultete.

KNYGA APIE BEVERLY SHORES LIETUVIUS

Vilniaus universiteto Sveikatos ir sporto centro docentas, socialinių mokslų daktaras Lietuvos sporto žurnalistų federacijos ir Nepriklausomų rašytojų sąjungos narys – Remigijus Naužemys parašė ir išleido knygą apie Beverly Shores miestelio lietuvius: “Beverly Shores lietuviai prie Michigano”.

Ši vertinga knyga pasirodė 2005 m. Vilniuje ir turi 322 didelio formato puslapius, yra gausiai iliustruota tos vietovės vaizdais ir mūsų tautiečių nuotraukomis.

Rengiant šį veikalą, dr.R. Naužemys tris kartus lankėsi JAV, daugumoje Čikagoje, jos apylinkėse ir Beverly Shores, kur rinko šiai knygai medžiagą.

Autorius jos pradžioje duoda bendrų žinių apie JAV, Indianos valstijos Beverly Shores miestelį bei jo apylinkes. Jis rašo apie vietos lietuvių klubą, BALF-o Beverly Shores skyrių, Amerikos lietuvių organizacijas. Nepamirštas ir šios vietovės religinis gyvenimas.

Daugiausia vietos užima apybraižos apie labiau pasižymėjusius tautiečius, o jų yra bent pora desėtkų, pradedant dr. Juozu Meškausku, baigiant dr. Jonu Račkausku. Rašoma ir apie kitus lietuvius, o taip pat lietuvių bičiulius amerikiečius. Yra knygos santrauka anglų kalba; be to duodamas naudotas literatūros sąrašas.

Knygos pradžioje randame jos autoriaus taip sakoma: “Autorius dėkoja visiems, kurie prie šios knygos rengimo ir leidybos prisidėjo, pirmiausia – patiemis Beverly Shores lietuviams, nuoširdžiai bendravusiems, pasakojusiems, aiškinusiems, o svarbiausia – parėmusiems knygos leidybą materialiai. Taip pat dėkoja redaktoriui doc.dr. Jonui Šukiui, recenzentams doc.dr. Algiiui Kasperavičiui, kunigui Antanui Saulaičiui SJ, prof. hab. dr. Henrikui Šadžiui, JAV lietuvių bendruomenės ir visuomenės veikėjui, žymiam žurnalistui, aktyviam spaudos darbuotojui Edvardui Šulaičiui, Lietuvos Respublikos nusipelnusiai mokytojai Angelei Našliūnienei.”

Yra pažymėta, kad šis veikalas buvo apsvarstytas ir jo leidybai pritarta Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto Naujosios istorijos katedroje 2005 m. kovo 25 d.

Į anglų kalbą vertė Antanas Kundrotas, grafinis dizainas Eugenijos Miesčionaitienės, dailininkas – Rimantas Tumasonis.

Edvardas Šulaitis

**LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Muziejaus fasadas. Nemuziejyškai atrodantis pastatas lyg ir pabrėžia šnipinėjimui charakteringą slaptumą.

A.Dundžilos nuotr.

ŠNIPINĖJIMO MUZIEJUS

Antanas Dundzila

JAV sostinė – Vašingtono miestas – garsus ir savo įžymybėmis, ir keistenybėmis. Bent pustuzinį įžymybių kiekvienas vaikas gali išvardinti. Šiuokart pasidalinsiu mintimis apie vieną iš naujausių keistenybių – 2002 m. atidarytą Šnipinėjimo muziejų (International Spy Museum). Reikia pasakyti, kad jis įdomus. Įdomus ne tik amerikiečiui, ne tik Vašingtono gyventojui, bet jis pake-dena vieną kitą mintį ir lietu-viui.

Esame įpratę, kad muziejai daugumoje yra valdiški, kad įėjimas nieko nekainuoja, arba labai mažai. Su šnipų muzie-jum kitaip: įstaiga privačiose rankose, įsteigta privačios iniciatyvos, įėjimo kaina 13 dol. ir, kaip teatro spektakliuose, lankytojai įleidžiami nustatytomis valandomis.

Įėjus pirmojon patalpon, jus pasitiks sovietinės saugu-mo policijos Čekos komisaro F. Dzeržinskio (1877-1926) statulos reprodukcija, kurios originalas stovėjo prieš KGB rūmus Maskvoje. Toks “susiti-kimas” su Dzeržinskiu iškart primena slaptą sekimą, infor-matorius ir žiaurumu pagarsė-jusią Čeką-KGB. Grįžus į na-mus, mūsų bostoniškėje enciklopedijoje randi, kad lenkų kilmės Dzeržinskis vidurinį mokslą ėjo... Vilniuje ir dar prieš revoliuciją Kaune orga-nizavo streikus.

Muziejus sutvarkytas taip, kad pradžioje rodomas filmas supažindina su šnipinėjimu, o po to lankytojai jau atskirai keliauja per eksponatus. Filme gan intriguojančiai, o gal ir romantiškai klausinama, ar pats lankytojas galėtų būti šnipu... Suminimi žymiausi šių laikų (aišku, tik pagauti ir pavie-šinti...) šnipai JAV – Ames ir Hanssen šnipinėję sovietams ir Pollard – Izraeliui. Špionažo istorijoje pikantiškai teigiama, kad šnipinėjimas – tai “antra seniausia profesija”... Ir kad špionaže svarbu nieku, nieku

nepasitikėti ir t.t.

Muziejus špionažo sąvoką supranta labai plačiai – nuo duomenų rinkimo, pirkimo ar vogimo svetimoje valstybėje, iki II-o Pasaulinio karo metu alijantų iššifruoto vokiečių ka-riuomenės kodo, radijo bango-mis siuntinėtų karo veiksmų duomenų. Mano manymu, yra didelis skirtumas tarp, pir-muoju atveju, prieš teritori-joje savo galva rizikuojančio šnipo ir Londono priemiestyje saugiai sėdinčių radijo tech-nikų bei per pasaulį skriejan-čiose radijo bangose priešo kodus atšifruojančių, prie “Enigma” mašinos dirbančių matematikų. (Enigmos paslap-tis pasauliui buvo atskleista tik 1970-ajame dešimtmetyje) Taigi, galėtų būti skirtumas tarp “šnipinėjimo” ir “žvalgy-bos”, bet muziejus į tai nekrei-pia dėmesio. Vienaip ar kitaip, XX a. pradžioje kokio tai JAV prezidento pasakymas, kad “džentelmenai neskaito sveti-mų laiškų”, pasaulyje jau se-niai nebegalioja.

Ekspонатų daug, tačiau, at-rodo, kad, taupant vietą muzie-juje, jie šiek tiek sugrūstai iš-dėstyti. Galima pamatyti viso-kiausių prietaisų: telefoną ba-te, foto aparatą sagoje, pisto-lėtą pypkėje ar šautuvą skėtyje. Šaltasis karas šiam muziejui davė daug medžiagos. Ją ste-bint ir ja stebintis, negali nepa-galvoti – o kiek dar visko buvo bei tebėra, ko nežinome... Išstatytos 1960 m. nušauto JAV U-2 lėktuvo, fotografa-vusio sovietų raketų bazes, duomenys bei bylos liekanos. Taipogi – JAV atomines pa-slaptis sovietams išdavę ameri-kiečiai Rosenbergai, prez. Roosevelto patarėjas Hiss, bri-tų paslaptis išdavinėję Mac-lean, Burgess, Philby (ir, gal-būt, prisidėję prie Lietuvos partizanų nesėkmių). Įdomu, kad muziejuje yra duomenų apie JAV ambasados pastato sukompromitavimą Maskvoje, tačiau neminimas CIA iškastas

Jums priklauso **nekilnojamas turtas** Baltijos šalyse?
Ar jis Jums daugiau našta nei **nauda**?
Ar jis sukelia **stresą** Jūsų šeimoje?
Ar jis komplikuoja Jūsų **turto** planavimą?

MES GALIME PADĖTI

Esame JAV įsikūręs fondas, kurio pagrindiniai investuotojai yra JAV, Danijos ir Vokietijos subjektai. Dabar mes ieškome nekilnojamo turto pagrindiniuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose ir šalia jų:

- * Gyvenamosios paskirties
- * Komercinės paskirties
- * Pramoninės paskirties
- * Žemės

Su ankstesniu verslu, Latvia Realty Fund LP, mes turime 8 metų darbo patirtį. Esame sąžiningi, išsilavinę ir profesionalūs. Aplankykite mūsų interneto svetainę (www.latviarealty.com) arba susisiekite su mūsų direktoriumi Richard N. Golden elektroniniu paštu (rng@latviarealty.com) arba žemiau nurodytais telefonų numeriais.

Baltic Capital Management BV

AMSTERDAMAS

Tel. +31.20.419.9406
Fax +31.84.224.8955

Niujorkas

+1.212.262.5600

Ryga

+371.928.2835
+371.787.3021

tunelis po sovietų naująja am-basada Vašingtone. Savo po-būdžiu bei technologija ypač įdomus yra epizodas apie bent du JAV povandeninius laivus, įslinkusius į sovietų teritori-nius vandenį ir ten, prisijun-gusius prie rusų povandeninių kabelių “pasiklausti”. Apie tai dabar rašo ir knygos. Ben-drai imant, medžiagos apie šaltojo karo metu vykusią – mandagiai sakant – žvalgybą muziejuje yra apščiai. Kadangi visa tai vyko “mūsų laikais” – visa tai įdomu. Plintantį susi-domėjimą šia tema pastebėjo net plačiai skaitomas *Wall Street Journal* 2006 vasario 6 d. straipsnyje.

Muziejaus apimtyje veikia ir krautuvėlė su suvenyrų, žaidimų ir stebėtinai dideliu knygų skaičiumi, veikia ir val-gykla su muziejaus tematikai pritaikytu valgiaraščiu.

Buvojant Vašingtone ir tu-rint pusdienį laiko, rekomen-duoju muziejų aplankyti. Duo-menų apie jį galima rasti ir in-ternete, www.spymuseum.org.

Galvojant apie špionažą ar žvalgybą, mintys nukrypsta į Lietuvą bei lietuvius. Ribojantis čia tik keliais leidiniais, turime gražiai parašytus Jono Budrio atsiminimus iš anks-tyvųjų Nepriklausomybės lai-kų, 1967 m. išleistą “Kontr-žvalgyba Lietuvoje”. Bronius Aušrotas, tarnavęs Lietuvos žvalgyboje bei kontržvalgy-boje prieš Nepriklausomybės praradimą, parašė 1992 m. išleistą “Laisvės niekas neža-dėjo”. Kalbant apie išeiviją, L. Mockūno “Pavargusiame he-rojuje” suminėta B. Simo-naitytė, dirbusi VLIKo sekre-tore, 1948 m. repatrijavusi Lietuvon. Lietuvoje leidžiama enciklopedija agentu laiko VLIKe tarnavusį V.Alseiką, 1972 m. grįžusį Lietuvon. Lietuvos ginkluotos rezis-tencijos sužlugdyme šnipai, informatoriai ir kolaborantai suvaidino ypač didelį vaid-menį – tačiau tai jau būtų

atskira tema.

J. Lukša 1950 m. ir J. Būtėnas 1951 išskrido iš Vo-kietijos Lietuvon per Baltiją JAV parūpintu, čekų pilotų valdomu, be jokių ženklų C–47 lėktuvu. Saugodamasis išdavystės, Lukša su savo vyrais iššoko ne iš anksto numatytoje Kazlų Rūdos apy-linkėje, bet daug anksčiau, tuoj įskridus į Lietuvą, prie Tau-ragės.

Ir be muziejaus yra žinoma, kad šaltojo karo metu sovietų oro gynyba amerikiečiams kainavo apie 40 lėktuvų. Keli jų žuvo Baltijos jūros erdvėje. Atsimename, laikraščiai rašė, kad apie 1950 m. Rygos įlan-koje buvo nušautas ameri-kiečių B-17 bombonešis. Prie Vašingtono esančiame valsty-biniam archyve praleidau kelias dienas, bet nepavyko rasti jokių duomenų apie šią B-17 misiją. Archyve bei keliuo-se leidiniuose tačiau yra 1950 prie Latvijos numušto JAV laivyno lėktuvo byla, kuriame žuvo 10. Šaltasis karas kai ku-riems žvalgyboje tarnavu-siems buvo ir “karštas”, kai kuriems teko užsimokėti gy-vybe.

PREMJERO PATARĖJAS SAKOSI NEBENDRADARBIAVĘS SU KGB

Su Liustracijos komisija be-sibylinėjantis premjero patarė-jas Vilius Kavaliauskas tikina dirbęs “tik Lietuvos labui” ir niekada slapta nebendradar-biavęs su sovietiniu saugumu. Tai jis teigė Vilniaus apygardos administracinio teismo posė-dyje kovo 9 d.

Šis teismas nagrinėja V. Ka-valiausko skundą, kuriuo pra-šoma, kaip neteisėtą ir nepa-grįstą, panaikinti pernai lap-kričio 18 dieną priimtą Liustra-cijos komisijos nutarimą, pripa-žinusį V. Kavaliauską sovie-tinio saugumo bendradarbiu.

Pareiškėjas sako, kad nėra rašęs pasižadėjimo bendradar-biauti su sovietinio saugumo struktūra KGB, nežinojo apie savo pseudonimą.

Archyvinius dokumentus išanalizavusi Liustracijos ko-misija padarė išvadą, kad so-vietmečiu žurnalistu dirbęs V. Kavaliauskas turėjo pseudo-nimą Karalius.

Vis dėlto Liustracijos komi-

(Nukelta į 11 psl.)

Muziejaus valgykloje gaivinamės ne limonadu, bet leninadu... Čia ir sąmojis ir sovietams “braukimas prieš plauką”. A.Dundžilos nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 26 d. sekmadienį 11:00 v.r. tuojau po mišių įvyks tradicinė **Kaziuko mugė** - Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 2 d., Pietūs paremti beglobiams vaikams Lietuvoje. Ruošia **“Vaiko vartai į mokslą”** organizacija, Dievo Motinos parapijoje.

BALANDŽIO 8 ir 9 dienomis Clevelando ateitininkų metinė šventė.

BALANDŽIO 23 d., 11:30 v.r. - Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv.Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 20 d. “Exultate” organizuojamas koncertas **“Atsiliepk daina!”** Dalyvauja visos Clevelando grupės vykstančios į VIII Lietuvių dainų šventę Čikagoje (“Exultate”, “Svaja”, “Naujoji intriga”, ir “Šauktukas!”).

GEGUŽĖS 29 d. 8:30 v.r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv. Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. Baisiojo Birželio minėjimas Latvių bažnyčioje, Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

BIRŽELIO 18 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 12 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

(Atkelta 10 psl.)

PREMJERO...

sija pripažįsta, kad tarp archyvinių dokumentų nėra radusi raštiško V. Kavaliausko pasižadėjimo bendradarbiauti su KGB, nei įrodymų, kad už šį bendradarbiavimą jam buvo mokėtas atlygis.

Kaltinimus bendradarbiavus sąmoningai su KGB premjero patarėjas kategoriškai neigia. Jo manymu, Liustracijos komisija nebuvo objektyvi jo atžvilgiu.

"Ta komisija tapusi politinės kovos įrankiu", - sakė V. Kavaliauskas.

Šio žurnalisto pastangomis tuometinio JAV aplinkosaugininko Valdo Adamkaus moksliniai darbai sovietmečiu buvo atgabenti Vilniaus universitetui, o šiems kroviniams irgi reikėjo KGB leidimo. V. Kavaliauskas savo lėšomis sovietmečiu į Lietuvą taip pat atvežė daug meno vertybių, kurios dabar eksponuojamos šalies muziejuose ir dėl to V. Kavaliauskas teigia dabar pro daugelį muziejų praeinąs "pakelta galva".

Teisme nagrinėjamoje byloje dėl galimo bendradarbiavimo su saugumu yra žurnalisto rašyti informaciniai laišakai sovie-

tų Lietuvos komunistų partijos centrinio komiteto pirmajam sekretoriui Petriui Griškevičiui, kitiems tuometiniams partijos veikėjams.

Liustracijos komisijai teisme atstovaujantis teisininkas Petras Ragauskas pripažįsta V. Kavaliausko nuopelnus gabenant į Lietuvą meno vertybes, tačiau jo manymu, tam tikri faktai negali būti nutylėti.

"1989 metais rašoma apie tai, kad pagal KGB užduotis savo publikacijas rengė kai kurie asmenys. Tarp jų - Karalius. 1990 metais KGB rašo, kad Karalius vyko į Kiprą, Švediją, Suomiją. Koks tikslas rašyti, jei tas žmogus (Karalius) yra niekam vertas? Karalius buvo reikšmingas organizacijai, jis nebuvo atsitiktinis ar sugalvotas", - sakė teismui Liustracijos komisijai atstovaujantis P. Ragauskas.

Ankstesniame teismo posėdyje klausėsi pareiškėjo prašymu liudytojų. Tarp jų - daug žinomų praeities ir dabarties visuomenės veikėjų: advokatas K.Motieka, įvairias aukštas pareigas sovietų Lietuvoje ėjęs L.Šepetys, buvęs disidentas V.Petkus, europarlamentaras J.V.Paleckis, buvęs premjero

Ambasadoriui A.†A. ANICETUI SIMUČIUI,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Tarybos garbės nariui užbaigus šią žemiškąją kelionę, reiškiamo gilią užuojautą jo giminėms ir artimiesiems.

Kartu liūdi

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba

MIRĖ LIETUVOS DIPLOMATAS A. SIMUTIS

New York mirė žinomas Lietuvos diplomatas, pirmasis atkurtos Lietuvos valstybės ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis. "Nete-kome ištikimo diplomato, visą gyvenimą Tėvynės labui dirbusio piliečio. Netekties valandą nuoširdžiai užjaučiu ambasatoriaus šeimą", - URM pranešime spaudai teigė užsienio reikalų ministras Antanas Valionis.

1909 metų vasario 11 dieną gimęs A.Simutis studijavo Vytauto Didžiojo ir Kolumbijos universitetuose, 1931 metais įsidarbino Užsienio reikalų ministerijoje. Nuo 1936 metų dirbo Lietuvos generaliniame konsulate New York - sekretoriumi, konsuliniu atašė, vice-konsulu, generaliniu konsulu.

1991 metais ambasadorius A.Simutis buvo pirmasis Lietuvos atstovas, įteikęs skiriamuosius raštus Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.

A.Simutis suvaidino reikšmingą vaidmenį užtikrinant nepriklausomybę atgavusios Lietuvos pripažinimą Jungtinėse Tautose, kuris buvo patvirtintas 1991 metų rugsėjį. A.Simutis pasakojo, jog 1991 metais kartu su dabar jau mirusiu Lietuvos ambasadoriumi JAV Stasiu Lozoraičiu vedė derybas su Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nuolatiniais nariais - JAV, Didžiąja Britanija, Prancūzija, Sovietų Sąjunga ir Kinija. Pasak A.Simučio, bene sudėtingiausios derybos buvo su Kinijos atstovais, kurie reikalavo mainais už Lietuvos pripažinimą garantuoti, kad Taivanas bus laikomas neatskiriama Kinijos dalimi.

A.Simutis buvo aktyvus lietuvių išeivijos bendruomenės narys, daugelio straipsnių JAV lietuvių spaudoje autorius, stengėsi plėtoti New York lietuvių prekybos rūmų veiklą, lankėsi ir skaitė pranešimus lietuvių bendruomenei Argentinijoje, Brazilijoje, Urugvajuje ir Venesueloje. 1953 m. diplomatas parengė ir išleido "Pasaulio lietuvių žinyną".

Ambasadorius A.Simutis mirė 2006 m. kovo 14 d. po ilgai trukusios ligos. Palaidotas New York mieste, Rytinėje kapinėse. Palaidojimo šventė vyks 2006 m. kovo 18 d. 11 val. Rytinėse kapinėse. Priešpriešais St. Raštiko dukrai Meilutė Raštikytė-Alekniienė ir kiti.

LGITIC

DIRVAI AUKOJO

M.Gureckas, Palos Verd., CA	122
A.Simonaitis, Rockford, IL	100
E.Čeičys, St. Pete., FL	45
J.Jovaiša, La Mirada, CA	45
F.Černius, La Grange Park, IL	20
V.Memėnas, Bloomfld. H., MI	20
A.Babonas, Detroit, MI	15
S.Baltušis, Cleveland, OH	10
J.Mačiulaitis, Sunny H., FL	10
A.Aželis, University Hts. OH	5
O.Daškevičius, Chicago, IL	5
Z.Raulinaitis, Manahawkin, NJ	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

LGITIC

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2006 m. rugpjūčio 21 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas

Nr. ir gatvė

Miestas Valstybė Zip

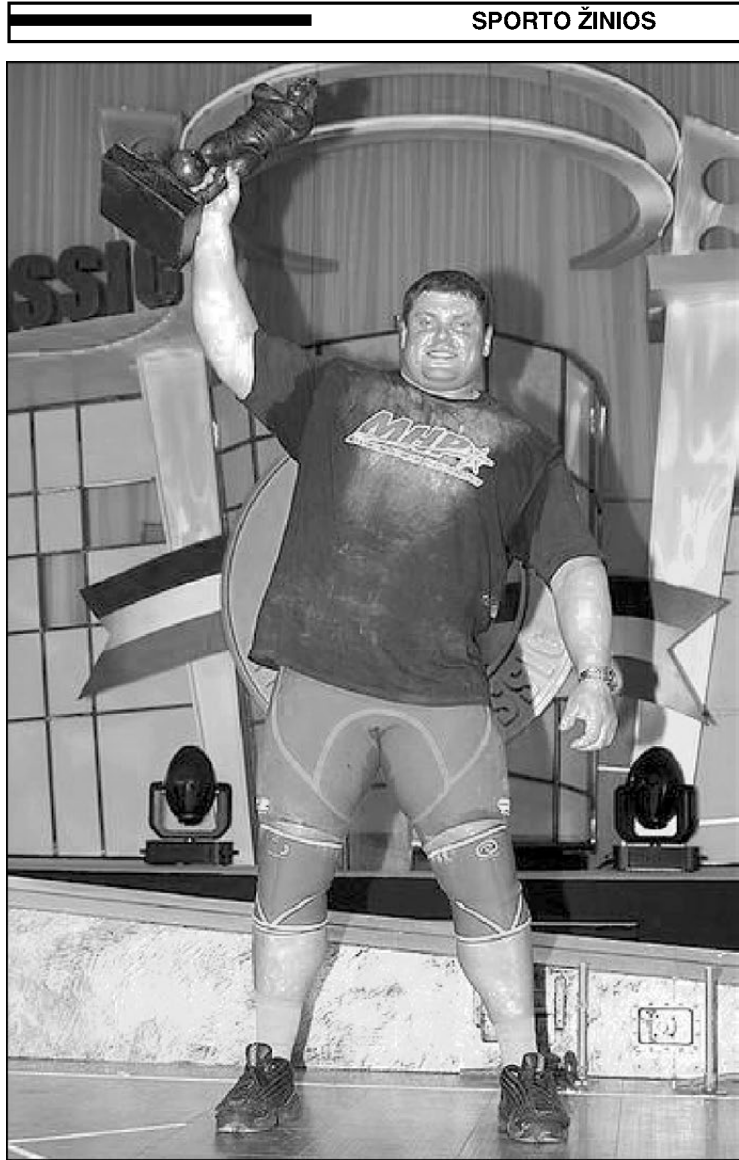
Tel. numeris

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomą adresą:

Pavardė ir vardas

Nr. ir gatvė

Miestas Valstybė Zip

Stipriausias pasaulio žmogus – Žydrūnas Savickas.

STIPRIAUSIAS PASAULIO ŽMOGUS

Žydrūnas Savickas 4 kartus iš eilės laimėjo stipriausio pasaulio žmogaus titulą prestižiškiausiose jėgos sporto šakų varžybose "Arnold's Strongest Man". Šiose varžybose dalyvauja ne tik galiūnai, bet ir kitų jėgos sporto šakų pasaulio čempionai: jėgos trikovės, sunkiosios atletikos, kultūrizmo. Varžybų nugalėtojas laikomas stipriausiu žmogumi pasaulyje.

Žydrūnas Savickas gimė 1975 liepos 15 Biržų mieste. Dar būdamas vaikas išsiskyrė savo ūgiu ir jėga. 1989 metais pamatęs per televiziją pirmas galiūnų varžybas Lietuvoje, nutarė pradėti sportuoti ir pats tapti galiūnu. Jau po trejų metų, būdamas tik šešiolikmetis, išbandė jėgas galiūnų varžybose su dešimčia metų vyresniais vyrais ir daugelį aplenkė. Po tų varžybų jis dar labiau užsidėgė sportuoti ir tapti stipriausiu. Besitreniruodamas Žydrūnas lygiagrečiai užsiiminėjo jėgos trikovė. Jau antrose savo gyvenime jėgos trikovės varžybose pagerino Lietuvos rekordus. Žydrūnas Savickas pirmas ir kol kas vienintelis lietuvis, pritūpęs su 400 kg sveriančia štanga ir jėgos trikovės sumoje surinkęs 1000 kg.

1998 metais Žydrūnas laimėjo Lietuvos galiūnų čempionatą ir pirmą kartą dalyvavo pasaulio galiūnų čempionate.

2000 metais Žydrūnas Japonijoje pasaulio jėgos trikovės čempionate laimėjo sidabro medalį, nusileidęs pirmai vietai

tik 2,5 kg. (Žydrūno rezultatas 1020 kg.). Deja, 2001 metais Farerų salose galiūnų turnyro metu trūko abiejų kojų gimelių raiščiai, kurie sustabdė sėkmingą Žydrūno karjerą. Nedaugelis tikėjo, kad jis galės grįžti į didįjį sportą. Tačiau Žydrūnas nenuvylė juo tikėjusių žmonių ir grįžo labai greitai. Jau po devynių mėnesių jis laimėjo Lietuvos jėgos trikovės čempionatą, o netrukus ir Lietuvos galiūnų čempionatą. Žydrūnas po traumos turėjo dar daugiau ir atkakliau treniruotis, kad galėtų varžytis su stipriausiais planetos vyrais. Ir tai jam puikiai pavyko, nes jau po metų tapo pasaulio galiūnų vicečempionu.

2003 metai dar buvo sėkmingesni. Žydrūnas Savickas laimėjo prestižines Arnold Classic galiūnų varžybas, kurių nugalėtojas laikomas stipriausiu vyru pasaulyje.

Lietuvos stipruolis Žydrūnas Savickas ketvirtą kartą iš eilės kovo 5 d. laimėjo prestižines galiūnų varžybas "Arnold's Strongmen".

30-metis pasaulio ir Europos čempionas triumfavo Jungtinių Amerikos Valstijų Colambo mieste vykusiame turnyre, kurio nugalėtojas laikomas stipriausiu pasaulio žmogumi.

Antrąją vietą užėmė 2004 metų pasaulio čempionas ukrainietis Vasilij Virastiuk, o trečiąją – Rusijos atstovas Michail Kokliajev.

www.savickas.lt, LRT

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ PLAUKIMO PIRMENYBĖS

2006 m. Šiaurės Amerikos Lietuvių Plaukimo Pirmenybės įvyks 2006 m. gegužės 20 d. šeštadienį, Marmion Academy, 1000 Butterfield Road, Aurora, IL. Rengia – Čikagos ASK Lituanica. Basėinas yra 25 jardų ilgio ir turi 8 linijas. Techniškai praveda ŠALFASS Plaukimo Komitetas. Varžybų pradžia – 3:30 val. p.p. registracija ir apšilimas – nuo 3:00 val. p.p.

Varžybos vyks šiose klasėse: Vyrų ir moterų (17-24 metų imtinai); Senjorų – vyrų ir moterų (25 m. ir vyresnių); Berniukų ir mergaičių – 15-16 m., 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., 7-8 m. ir 6 m ir jaunesnių. Klasifikacija – pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Estafėčių taipogi nebus. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės plaukikai. Dalyvių skaičius neapribotas.

Dalyvių registracija iki 2006 m. gegužės 13 d. imtinai, pas varžybų vadovą, adresu: Algis Norkus, 3 Hardwick Ct., Aurora, IL 60506, USA. Tel. 630-466-4661 namų ir 708-651-1052 darbo; Fax: 630-897-5084; norkuskmn@aol.com

Išsamią informaciją gauna sporto klubai ir mums žinomi plaukikai. Suinteresuoti plaukikai prašomi kreiptis į Algį Norkų.

Šios varžybos yra dalis 56-jų ŠALFASS Žaidynių, vykstančių Čikagoje.

ŠALFASS-gos Plaukimo komitetas, ŠALFASS-gos Centro valdyba

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jauką atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS

KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)